

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	62898 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62898
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Газін Володимир Володимирович, Довгозвяга Ольга Володимирівна, Каганов Юрій Олегович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.03.2025 р. – 28.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2025/032_VSO_Istoria_bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2025/032_Programa_visit_Istoria.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітній процес за ОП «Історія та археологія» в Київському столичному університеті ім. Бориса Грінченка організовано у зразковому корпоративному ціннісному середовищі. Він поєднує академізм з використанням широкого спектра інноваційних методів навчання. В освітній процес інтегровані дистанційні технології навчання, які реалізуються в системі електронного навчання Університету (Електронний кампус), що містить розроблені електронні навчальні курси до дисциплін, персональні кабінети студента та викладача, журнал оцінок, каталог вибіркового дисциплін тощо. Це забезпечує високу ефективність навчання та сприяє досягненню заявлених програмних результатів, що відповідає сучасним освітнім стандартам. Чітко визначені правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання конфлікту інтересів та порядок оскарження результатів оцінювання забезпечують прозорість і справедливість процесу. Відповідні положення регламентують ці процеси, а також передбачають механізми апеляції та можливість повторного складання екзаменів. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та сприяє досягненню заявлених ПРН. Викладачі ОП здійснюють активну публікаційну діяльність, включаючи публікації в журналах, індексованих у Scopus та Web of Science. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, здійснюється відповідно до чинного законодавства та внутрішніх положень університету, що забезпечує необхідний рівень професіоналізму НПП. У процесі добору враховуються педагогічний та науковий досвід кандидатів, їхня публікаційна активність. ЗВО залучає роботодавців до освітнього процесу, зокрема до організації практичної підготовки здобувачів ВО, проведення гостьових лекцій, участі в роботі екзаменаційних комісій. Університет створює умови для професійного розвитку викладачів, зокрема через тренінгові програми, стажування, а також преміювання за наукову та викладацьку діяльність. У концентрованому вигляді позитивними практиками ЕГ вважає такі: 1) Сертифікація електронних курсів 2) Практикоорієнтованість програми з широким розмаїттям видів практик. 3) Унікальне цифрове середовище університету. 4) Формування рейтингів викладачів за т.зв. принципом "360", з урахуванням не лише формально-кількісних показників, а й за результатами оцінювання викладачів студентами. 5) Чітка, структурована, логічно виважена архітектура програми з глибоко продуманими пре-і постреквізитами. 6) Глибина академічних традицій підготовки істориків у ЗВО. 7) Взірцева матеріальна база, інфраструктура, екосистема ЗВО.

Недоліки

1. З урахуванням домінанти академічної автономії і права закладу визначати періодичність оновлення освітньої програми, ЕГ констатує, що редакція ОП (2022 р.) потребує врахування наказу МОН України від 13.06.2024 №842 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти", згідно з яким до Стандарту додано компетентність "Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності". 2. Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або в репозитарії закладу вищої освіти". ЕГ встановила і переконалась, що у ЗВО оприлюднення кваліфікаційних робіт здійснюється у повному обсязі, однак у режимі обмеженого доступу, зокрема з використанням логіна і пароля здобувача або співробітника ЗВО, або доступ надається на запит. 2. Наявність вибірових блоків (тематичних спеціалізацій) ОК з історії країн Європи та Азії та історичної урбаністики призводить до певного нівелювання проблематики історії України. 3. Відсутність англомовних освітніх компонентів на ОП, наявність яких могла б додати унікальності програмі. 4. Хоча зміст ОК регулярно оновлюється, що проявляється в наявності в списках рекомендованої літератури видань 2021–2024 рр., однак відсутні зміни, продиктовані актуальними суспільно-політичними процесами в Україні та світі в змісті окремих ОК (ОК 17, ОК 18). Це, зокрема, стосується тематики, пов'язаної з подіями російської агресії та їх впливом на міжнародну політику. 5. Попри нормативне забезпечення системи участі НПП та здобувачів ВО у програмах міжнародної академічної мобільності у закладі, а також існуючу практику в попередні роки, ЕГ констатує зниження показників за останні п'ять років участі НПП, які забезпечують ОК на ОП, та здобувачів в програмах міжнародної академічної мобільності. 6. Розуміння здобувачів освіти суті академічної доброчесності зводиться переважно до недопущення плагіату, що не відображає всі її аспекти. 7. Згідно зі змінами до Закону "Про вищу освіту" опис освітньої програми повинен містити: "форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них" (стаття 9-1)

Рекомендації

1. Організувати повністю відкритий доступ до текстів кваліфікаційних робіт. 2. При черговому оновленні ОП привести її у відповідність з вимогами законодавства, зокрема змінами до Стандарту (наказ МОН України від 13.06.2024 №842), змінами до Закону України "Про вищу освіту" щодо опису освітньої програми, який повинен містити: "форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них" (стаття 9-1). 3. До нового навчального року переглянути зміст ОК на предмет включення тем, які б відображали актуальні світові суспільні та політичні процеси, пов'язані, зокрема, з агресією РФ проти України в 2014 р. 4. Розглянути питання модифікації/доповнення вибірових блоків щодо додавання ОК з історії України. 5. Розглянути пілотування викладання окремих ОК англійською мовою. 6. Розширити можливості міжнародної академічної мобільності, заохочувати участь учасників освітнього процесу до участі у міжнародних грантових програмах, наукових конференціях та спільних дослідженнях із європейськими університетами. Посилити співпрацю з зарубіжними партнерами. 7. До початку наступного навчального року розробити цілісну систему

проведення систематичних заходів з популяризації різних аспектів академічної доброчесності. 8. За період до 2026 р. забезпечити підготовку та публікацію статей у фахових виданнях та Scopus/WoS, які б тематично відповідали освітнім компонентам ОП. 9. Активізувати залучення представників академічної спільноти до реалізації освітнього процесу за ОП (гостьові лекції, круглі столи, вебінари тощо).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма «Історія та археологія» Київського університету імені Бориса Грінченка розроблена відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 032 «Історія та археологія», затвердженого наказом МОН України від 29.04.2020 № 575. Стандарт визначає обов'язкові компетентності та програмні результати навчання. ОП повністю покриває вимоги стандарту, зокрема. Загальні компетентності: здатність до критичного мислення, комунікації, абстрактного аналізу; спеціальні: робота з джерелами, інтерпретація історичних процесів, проведення археологічних досліджень. Програмні результати навчання: знання історичних фактів і теорій; аналіз і синтез даних з історичних джерел; застосування методів історичного дослідження на практиці.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Зміст ОП враховує вимоги професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», що затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 №2736 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>). Це врахування проявляється як на рівні структури програми, так і в програмних результатах навчання (ПРН) та освітніх компонентах (ОК): Програма передбачає не лише базові ПРН 1–14 згідно з освітнім стандартом, а й додаткові ПРН 15–19, які були спеціально розроблені робочою групою для покриття вимог професійного стандарту вчителя. Ці результати орієнтовані на формування: педагогічної рефлексії, здатності до освітнього проектування, інклюзивної компетентності, інформаційно-цифрової грамотності, здатності до безперервного професійного розвитку. Блок А (мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова компетентності профстандарту) охоплено ОК 3–4, 25, 31–33, 36. Блок Б (психологічна, емоційно-етична, партнерська компетентності профстандарту) – через ОК 31–36. Блок В (інклюзивна, здоров'язбережувальна, проектувальна компетентності профстандарту) – через ОК 5, 31–36. Блок Г і Д (прогностична, оцінювальна, інноваційна, рефлексивна компетентності профстандарту) – через ОК 31–37. Для забезпечення відповідності професійному стандарту: запроваджено блок психолого-педагогічної підготовки обсягом 37,5 кредитів ЄКТС; включено кваліфікаційний іспит з блоку психолого-педагогічної підготовки, як інструмент перевірки відповідності майбутнього вчителя стандарту. ЕГ наголошує, що аналізується ОП в редакції 2022 р., яка, природно, не враховує редакцію профстандарту 2024 р. Водночас присвоєння професійної кваліфікації у перспективі потребує оновлення ОП з урахуванням вимог профстандарту від 29 серпня 2024 р. № 1225 «Вчитель закладу загальної середньої освіти». ЕГ констатує дотримання методичних рекомендацій Нацагентства щодо "неавтоматичного" присвоєння профкваліфікацій. Зокрема, для присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель історії закладу загальної середньої освіти» необхідне успішне, з оцінками не нижче 75 балів, оволодіння компетентностями, сформованими під час вивчення навчальних дисциплін блоку психолого-педагогічної підготовки, проходження виробничої (педагогічної) практики, а також складання комплексного кваліфікаційного іспиту. Університет не має зобов'язань перед здобувачами у випадку невиконання наведених вимог. Порядок і процедури присвоєння професійних кваліфікацій у ЗВО інтегровано у локальний нормативний документ - Положення про освітні програми Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/spivrobitnykam/Polozhennia_pro_osvitni_prohramy.pdf)

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ пересвідчилась, що ОП має чітко сформульовану мету, яка безпосередньо відповідає місії та стратегії розвитку університету. Місія університету – «служити людині, громаді, суспільству» (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/viziia-misiia-i-tsinnosti.html>). Ця заява відображає прагнення університету виховувати фахівців, орієнтованих на суспільне благо, розвиток людини та соціальну відповідальність. Стратегія розвитку на 2023–2027 роки (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/strategiia-rozvytku-kyivskohostolychnoho-universytetu-imeni-borysa-hrunchenka-na-2023-2027-rr.html>) передбачає підготовку конкурентоспроможних професіоналів, розвиток наукових досліджень, підтримку академічної доброчесності та зміцнення зв'язків із громадою столиці. Мета програми – підготовка фахівців-істориків із широким доступом до працевлаштування, здатних самостійно вирішувати складні професійні завдання у сфері історичних досліджень та викладання. Ця мета: співвідноситься з місією університету через акцент на служінні громаді – програма активно взаємодіє з київськими закладами освіти, архівами, музеями; підтримує стратегічні пріоритети університету через імплементацію сучасних підходів до навчання, інтеграцію цифрових навичок, академічну мобільність і практико-орієнтоване навчання; сприяє формуванню цінностей, таких як українська ідентичність, громадянська відповідальність, що прямо задекларовані в стратегії. Таким чином, програма не лише формально відповідає місії й стратегії Університету Грінченка, а й є одним з інструментів їх практичної реалізації.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Взаємодія з роботодавцями регламентована Положенням про Ради роботодавців (<https://tinyurl.com/576jc85d>). Їх участь у розробці та перегляді програми забезпечується через Раду роботодавців факультету, до складу якої входять представники організацій, що виступають базами практики та потенційними місцями працевлаштування випускників. До складу робочої групи з оновлення ОП у 2022 році входила Наталя Білодід, заступниця директора Ліцею №194 «Перспектива» – безпосередній представник роботодавців. Представники роботодавців Лисенко О.Є. (Інститут історії України НАН України) та Малярчук Т.М. (ЦДАМЛМ України) брали участь у розширеному засіданні кафедри, під час якого переглядалися мета та структура ОП (протокол №1 від 08.09.2022 р.: <https://tinyurl.com/36fxpvrp>). Дані верифіковано ЕГ під час відповідної фокус-групи. Після проходження практики від баз надходить фідбек щодо компетентностей студентів, які враховуються при оновленні ОП. Цівак Н., студентка 4 курсу, була включена до складу робочої групи з оновлення ОП та ініціювала введення дисципліни «Філософія історії». Аналогічно, випускник Хохлов Д. запропонував включити курс «Історія української культури». Д. Єрмолаєва, представниця студентського самоврядування, брала участь в обговоренні змін до програми на засіданні кафедри. Пропозиції здобувачів були враховані при щорічному перегляді ОП у 2022 р., що призвело до включення трьох нових дисциплін. До рецензування ОП залучено науковців із провідних установ, зокрема Інституту історії України НАНУ. Університет реалізує стратегію партнерства з громадою м. Києва (проект «З Києвом і для Києва»), що також впливає на зміст ОП, орієнтуючи її на потреби міського освітнього середовища.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП враховує тенденції розвитку науки і спеціальності. Програмні результати навчання ПРН 15–19 були спеціально розроблені для посилення викладацьких і світоглядних компетентностей, актуальних для сучасного історика. Наприклад, введено дисципліни «Філософія історії» і «Історія української культури», що демонструє реагування на зміщення акцентів історичної науки в бік осмислення історії як інструменту формування ідентичності та критичного мислення. Також вивчено структуру програм у провідних ЗВО Європи (Університет Адама Міцкевича, Миколая Коперніка, Загребський університет), а зміст ОП був адаптований до європейської моделі через впровадження вибіркового блоку з мовною складовою (наприклад, блок «Країни Східної Азії» + китайська мова). ЗВО є муніципальним і активно співпрацює з міськими структурами. У рамках проекту «З Києвом і для Києва» студенти долучаються до лекцій, круглих столів і краєзнавчих студій. Практики організовуються на базі київських архівів, музеїв, шкіл. В ОП імплементовано ідеї з програм КНУ імені Т. Шевченка (наприклад, філософське осмислення історії) та ЛНУ імені І. Франка (методика викладання спеціальних історичних дисциплін). Регулярно отримуються рецензії від професорів цих ЗВО (наприклад, В.В. Ставнюка, О.В. Потільчака), що фіксується в акредитаційних матеріалах. Стажування членів робочої групи: проф. Саган – у Стамбулі, Констанці, Загребі; доц. Завадський – у Белфасті та Осло адаптувало ОП до європейських підходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП розроблена відповідно до галузевого та регіонального контексту, з урахуванням пропозицій широкого кола стейкхолдерів, ґрунтується на виваженому, ретельному вивченні досвіду функціонування аналогічних програм в

Україні і світі. Архітектура програми засвідчує унікальність ОП, зокрема через тематичні спеціалізації (вибіркові блоки).

Недоліки

З урахуванням домінанти академічної автономії і права закладу визначати періодичність оновлення освітньої програми, ЕГ констатує, що редакція ОП 2022 р. потребує при черговому оновленні врахування наказу МОН України від 13.06.2024 №842 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти", згідно з яким до Стандарту додано компетентність "Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності". Оновлення ОП дасть також можливість врахувати пропозиції широкого кола стейкхолдерів, акумульованих протягом 2023-2025 рр.

Рекомендації

Привести ОП у відповідність з вимогами законодавства, зокрема змін до Стандарту (наказ МОН України від 13.06.2024 № 842).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, формування загальних компетентностей - 28 кредитів, формування спеціальних фахових компетентностей - 86 кредитів, вибіркова складова - 48 кредитів (навчальні дисципліни) + 12 кредитів (виробнича практика), психолого-педагогічні компоненти - 37,5 кредитів, що відповідає вимогам законодавства (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/iff/2022/032_NP_bak_zminy_2022.pdf)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми «Історія та археологія» має чітку структуру, що базується на принципах логічної послідовності освітніх компонентів із використанням системи пререквізитів і постреквізитів. Наприклад, курси «Педагогіка», «Психологія» та «Методика навчання історії» виконують функцію пререквізитів до педагогічної, музейно-педагогічної та психолого-педагогічної практик, що гарантує підготовленість здобувача до роботи в реальному освітньому середовищі. Аналогічно, базові історичні курси (Історія України, Історія стародавнього світу) передують вивченню спеціалізованих дисциплін, таких як «Археологія України» чи «Філософія історії». Така побудова, зафіксована в структурно-логічній схемі ОП, забезпечує поетапне формування компетентностей і досягнення ПРН на основі внутрішньої логіки програми. ОП переконалась, що зміст ОП забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей через інтеграцію гуманітарних і соціально-політичних дисциплін, а також практико-орієнтованих курсів. Зокрема, такі освітні компоненти, як «Філософія», «Політологія», «Історія української культури», «Етика і академічна доброчесність» формують світоглядну базу та критичне мислення. Дисципліни «Філософія історії», «Історична урбаністика» й «Методологія історичного пізнання» розвивають здатність до самостійного аналізу та узагальнення складних суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП повністю відповідає предметній області спеціальності 032 «Історія та археологія», визначеній Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020). Програма охоплює основні академічні напрями спеціальності, зокрема: історію України, всесвітню історію, археологію, етнологію, історичне джерелознавство, спеціальні історичні дисципліни, історіографію, методологію історичної науки. ОП не є міждисциплінарною, водночас ЕГ констатує, що вона враховує міждисциплінарний контекст - завдяки таким курсам, як «Філософія історії», «Історична урбаністика», «Історія української культури», які поєднують історичне знання з культурологією, філософією та соціальними науками. Окрім фахової підготовки, програма включає обов'язковий педагогічний блок (37,5 кредитів ЕКТС), що дозволяє здобути професійну кваліфікацію «Вчитель історії», не виходячи за межі визначеної спеціальності. Наявність практик у школах, музеях, архівах і наукових установах також підтверджує відповідність вимогам предметної області та сприяє прикладному засвоєнню історичних знань. На думку ЕГ, наявний баланс різних складових історичного знання в архітектоніці ОП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії завдяки розгалуженій системі вибіркових компонентів обсягом 60 ECTS, що становить 25% від загального обсягу програми (240 ECTS). Здобувачі мають дві опції реалізації права на вибір: 1. Вибір одного з тематичних блоків (60 кредитів): - «Країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)» - «Країни Центрально-Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина)» - «Країни Східної Азії (Китай, Японія, Корея)» - «Історична урбаністика» 2. Вибір з каталогу курсів: здобувач обирає конкретні дисципліни на визначену кількість кредитів щорічно (9–11 ECTS на рік), із можливістю гнучкого комбінування тем. Вибір дисциплін здійснюється через електронну систему навчання університету (кабінет здобувача), у якій зазначено опис дисциплін, кредити. Вибір остаточно фіксується через інтерфейс системи зі статусом "вибір підтверджено". Під час демонстрації матеріальної бази ЕГ наочно пересвідчилася у функціонуванні цієї системи. Локальними нормативними документами, що регламентують процедуру вибору дисциплін, є: Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти (<https://cutt.ly/XeWdkTfW>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/yeWdgZG4>). Консультування здобувачів щодо побудови освітньої траєкторії здійснюється гарантом ОП, завідувачем кафедри та заступником декана. ЕГ констатує безсторонність та незаангажованість вибору дисциплін здобувачами. ЕГ висловлює позицію про доцільність при перегляді ОП розглянути питання щодо балансування блоків, присвячених історії Європи та історії України (наразі тематика історії України лише латентно присутня серед ОК вибіркового блоку Історична урбаністика).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план «Історія та археологія» передбачають системну й багатoproфільну практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє сформувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності в освіті, науці, музеях, архівах та культурних інституціях. Загальний обсяг практичної складової програми становить 40,5 кредитів ECTS. ЕГ відзначає як кращу практику розгалужену практикоорієнтованість програми. Її забезпечують ОК 27 Археологічна практика (6 ECTS), ОК 28 Виробнича (бібліотечно-документаційна) практика (3 ECTS), ОК 29 Виробнича (архівно-музейна) практика (3 ECTS), ОК 30 Переддипломна (дослідницька) практика (9 ECTS), ОК 35 Навчальна (психолого-педагогічна) практика (3 ECTS), ОК 36 Виробнича (педагогічна) практика (13,5 ECTS), ОК 37 Виробнича (музейно-педагогічна) практика (3 ECTS). Зміст практик відповідає структурі програми та профілю випускника: археологічна практика забезпечує польові навички; архівно-музейна - обізнаність з фондовою та експозиційною діяльністю; педагогічна - готовність до викладання історії в закладах освіти; дослідницька - формує академічну та аналітичну компетентність. Практики тісно пов'язані з програмними результатами навчання (ПРН 10, 11, 12, 17, 18), реалізуючи їх у професійно-практичному середовищі. Окрім обов'язкових практик, ОП передбачає вибіркові практики, які реалізуються в межах вибіркових тематичних блоків (спеціалізацій). Вони дають змогу студентам поглиблювати професійні навички відповідно до індивідуальної траєкторії. У вибіркових блоках 1–3 («Країни Південної Європи», «Центрально-Східної Європи», «Східної Азії») передбачено: Виробничу (етнографічно-краєзнавчу) практику, Виробничу (мовну) практику, Виробничу (аналітично-експертну) практику. У вибіркового блоку 4 («Історична урбаністика»): Виробнича (етнографічно-кієвознавча) практика, Виробнича (мовна) практика, Виробнича (аналітично-експертна) практика. Ці практики не дублюють обов'язкові, а доповнюють фахову підготовку, дозволяючи: поглиблювати регіональну спеціалізацію; застосовувати здобуті знання в музейному, культурологічному, лінгвістичному, експертному середовищі; формувати аналітичні, комунікаційні та міжкультурні компетентності. Проведення практик регламентується Положенням про практику студентів Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (затв. Вченою радою 21.03.2024, протокол №2), що визначає порядок, структуру, вимоги до змісту, організації та оцінювання всіх видів практики: https://fj.kubg.edu.ua/images/phocagallery/Podii2024/Polozhennnia_pro_praktyku.pdf На запит ЕГ подано приклади звітів здобувачів ОП за результатами проходження практик. Також вони верифіковані під час фокус груп зі студентами і викладачами ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

За результатами вивчення робочих програм, спілкування з академічним персоналом в рамках фокус-груп ЕГ переконалась, що на ОП системно формуються соціальні навички (soft skills) через конкретні освітні компоненти: ОК 31 – Психологія: розвиває емоційний інтелект, навички міжособистісної взаємодії, стресостійкість. У курсі застосовуються кейс-аналіз, рольові ситуації, групова взаємодія. ОК 32 – Педагогіка: формує вміння комунікувати з різними аудиторіями, працювати в команді, здійснювати зворотний зв'язок. ОК 33 – Методика викладання історії: розвиває публічну комунікацію, вміння структурувати матеріал, аргументувати, вести діалог з учнями. ОК 34 – Інклюзивна освіта: сприяє формуванню толерантності, здатності до ефективної взаємодії в різноманітному середовищі. ОК 36 – Виробнича (психолого-педагогічна) практика: забезпечує застосування цих навичок у реальному освітньому просторі – робота з учнями, вчителями, батьками. Соціальні навички відображені в ПРН 12 (професійна комунікація), ПРН 16 (етична взаємодія), ПРН 18 (робота в команді), і цілеспрямовано розвиваються як у межах теоретичних курсів, так і під час педагогічної практики.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ЕГ на підставі вивчення навчального плану, ОП, локальних нормативних документів, констатує, що обсяг ОК та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання та відповідає вимогам законодавства. Загальний обсяг навчального навантаження в межах ОП становить 240 кредитів (5400 годин), з них: контактні години та контрольні заходи - 2692 години, самостійна робота здобувача - 2708 годин. У структурі аудиторних занять: 35 % припадає на лекційні заняття (562 години), 65% - на семінарські та практичні заняття. Під час фокус-групи здобувачі підтвердили ЕГ, що їх в цілому задовольняє обсяг часу, відведений на навчальні заняття, у т.ч. на самостійну роботу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ЕГ у підкритерії 5 Критерію 2 розкрила комплекс практичної підготовки здобувачів. Програма погоджена з вимогами сучасного ринку праці і орієнтована на реальну професійну підготовку. Хоча форма дуального навчання офіційно не впроваджена, взаємодія з реальними професійними середовищами (школи, музеї, археологічні експедиції) реалізується системно, що наближає підготовку до принципів дуальності. Університет має угоди з десятками баз практики, де студенти здобувають безпосередній досвід професійної діяльності.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма «Історія та археологія» сприяє досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року (резолюція Генеральної Асамблеї ООН №70/1), зокрема Цілі 4 «Якісна освіта», Цілі 11 «Сталий розвиток міст і спільнот» і Цілі 16 «Мир, справедливість та сильні інститути». Ціль 4 – Якісна освіта реалізується через педагогічний блок (Освітня програма «Історія та археологія» сприяє досягненню Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року (резолюція Генеральної Асамблеї ООН №70/1), зокрема Цілі 4 «Якісна освіта», Цілі 11 «Сталий розвиток міст і спільнот» і Цілі 16 «Мир, справедливість та сильні інститути». Так, Ціль 4 – Якісна освіта реалізується через педагогічний блок (ОК 31 Психологія, ОК 32 Педагогіка, ОК 33 Методика викладання історії, ОК 34 Інклюзивна освіта, ОК 35 Навчальна (психолого-педагогічна) практика, ОК 36 Виробнича (педагогічна) практика. Ці компоненти забезпечують компетентності для інклюзивного навчання, педагогічної етики, формування критичного мислення та демократичних цінностей. Ціль 11 – Сталий розвиток міст і спільнот реалізується через курси, що охоплюють взаємодію з міським і культурним середовищем: ОК 7 Етнографія України, ОК 22 Джерелознавство, архівознавство, музеєзнавство, ОК 29 Виробнича (архівно-музейна) практика. Ці компоненти формують повагу до культурної спадщини, методи збереження історичної пам'яті, вміння працювати з місцевими громадами. Ціль 16 – Мир, справедливість і сильні інститути підтримується завдяки таким компонентам: ОК 20 Філософія історії, ОК 21 Історія української культури, ОК 23 Історіографія, ОК 24 Спеціальні історичні дисципліни Вони формують розуміння історичних засад правової держави, ролі інституцій, етичних норм, прав людини.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивними практиками на ОП за Критерієм є: практикоорієнтованість програми з широким розмаїттям видів практик, забезпеченням баз практик, чітка, структурована, логічно виважена архітектура програми з глибоко продуманими пре-і постреквізитами, фокус на формування соціальних навичок.

Недоліки

Наявність вибірових блоків (тематичних спеціалізацій) ОК з історії країн Європи та Азії та історичної урбаністики призводить до певного нівелювання проблематики історії України.

Рекомендації

Розглянути можливість доповнення/модифікації вибірових блоків з акцентом на ОК з історії України

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Відповідно до Правил прийому до Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в 2024 році, затверджених наказом ректора №318 від 01.04.2024, прийом на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 032 «Історія та археологія» здійснюється на конкурсній основі. Конкурсний відбір для вступників на основі повної загальної середньої освіти передбачає: 1. Результати національного мультипредметного тесту (НМТ) або сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) з трьох предметів: - Українська мова; - Історія України; - Математика або інший предмет за вибором вступника. 2. Мотиваційний лист, який подається вступником та оцінюється приймальною комісією. Вагові коефіцієнти для кожного з конкурсних предметів та мотиваційного листа визначені в Додатку 3.1 до Правил прийому. Правила прийому до Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в 2024 році: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2024/Pravyla_pryiomu_2024_.pdf Документ не містить дискримінаційних положень та оприлюднений на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості, що відображено у вимогах до мотиваційного листа, який є обов'язковим елементом конкурсного відбору і дозволяє оцінити мотивацію вступника саме до цієї програми з урахуванням її гуманітарного, культурного та педагогічного профілю. Обсяги підготовки фахівців за ступенями бакалавра, магістра, доктора філософії за рахунок видатків місцевого бюджету (за регіональним замовленням) визначаються Департаментом освіти і науки виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань та/або розгляду мотиваційних листів у передбачених цими Правилами випадках: для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра – за результатами НМТ або ЗНО, з можливим додатковим використанням БЕФВВ за вибором вступника, Egzamin maturalny (матуральний іспит) для громадян Республіки Польща, творчого конкурсу, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ЗВО визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (у тому числі в межах академічної мобільності), здійснюється відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_12/polozhennia_pro_akad_mobilnist.pdf Документ визначає чіткі та прозорі правила визнання результатів навчання, що відповідають національному законодавству (ст. 48 Закону України «Про вищу освіту») і міжнародним нормам. Процедура охоплює: індивідуальну експертизу поданих документів (академічних довідок, описів курсів, транскриптів); залучення гаранта освітньої програми, викладачів і кафедри до аналізу відповідності змісту та обсягу навчальних компонентів; ухвалення рішення комісією з академічної мобільності; затвердження рішення наказом ректора. Усі рішення фіксуються у відповідній документації, є відкритими, обґрунтованими та не дискримінаційними. Такий механізм забезпечує визнання результатів навчання як в українських, так і в закордонних закладах освіти, гарантує академічну мобільність та справедливе оцінювання попередніх досягнень здобувачів освіти. ЕГ верифікувала інформацію, наведену у ВСО, що в 2022-2023 н.р. здобувач Нікіта Махнін поновився на 2 семестр 2 курсу на підставі академічної довідки, виданої Національним університетом «Києво-Могилянська академія» (спеціальність 032 Історія та археологія).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ встановила, що у межах ОП ЗВО здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, відповідно до норм законодавства та внутрішніх нормативних актів. Це регламентується, зокрема, Положенням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_10/Poriadok_perezara_khuvannia_ta_vyznannia_rezultatuv_navchannia.pdf) Процедура передбачає: подання здобувачем пакета підтвердних документів (сертифікатів, дипломів, прикладів виконаних робіт, звітів тощо); оцінку відповідності змісту й рівня здобутих результатів заявленим програмним результатам навчання; участь гаранта ОП та профільної кафедри у прийнятті рішення; ухвалення висновку комісії з визнання та затвердження його наказом ректора. Здобувач має право на визнання, зокрема за результатами проходження курсів на зовнішніх платформах (Prometheus, EdEra, Coursera тощо), волонтерської або професійної діяльності в межах спеціальності. Визнання таких результатів здійснюється індивідуально, з дотриманням прозорих і недискримінаційних процедур, доступних для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому ЗВО відповідають загальнодержавним документам у цій царині, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. ЗВО розробив ґрунтовні політики і процедури щодо визнання результатів, здобутих шляхом неформальної освіти.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Активізувати визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, що передбачено локальними документами університету, в освітньому процесі на ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОП «Історія та археологія» в Київському столичному університеті ім. Б.Грінченка (КСУБГ) організовується відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України підготовки фахівців вищої освіти першого бакалаврського рівня зі спеціальності 032 Історія та археологія та Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/imnnys>). Методи та форми навчання, які застосовуються для досягнення заявлених в ОП цілей та ПРН відображені в таблиці з відомостей СО, а також під час зустрічей фокус-груп було зазначено, що їх вибір є пріоритетом НПП, які забезпечують викладання ОК за ОП. Так, у ході лекційних занять застосовуються пояснювально-ілюстративний метод з мультимедійними презентаціями та метод проблемного викладання, пояснення та навчальна дискусія. Семінарські заняття: проблемно-пошукова робота в парах та малих групах, метод «навчання в команді», метод модерації, дискусія, мозковий штурм, ділова гра, метод «круглого столу», демонстрація презентацій, відео-роликів тощо. Самостійна робота: метод проблемного навчання для стимулювання студентів до самостійного набуття знань, необхідних для виконання завдань для самостійної роботи, пошукові, дослідницькі, метод кейсів. В освітній процес інтегровані дистанційні технології навчання, які реалізуються в системі електронного навчання Університету (Електронний кампус), що містить розроблені електронні навчальні курси до дисциплін, персональні кабінети студента та викладача, журнал оцінок, каталог вибіркових дисциплін тощо. Наявний мобільний додаток до системи дає змогу опрацювати та виконувати завдання в режимі офлайн (<https://digital.kubg.edu.ua/>). Реалізація студентоцентрованого підходу забезпечується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ, Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами КСУБГ (<https://surl.li/qrdzbo>). ЗВО проводить регулярний моніторинг рівня задоволеності здобувачів якістю освітнього процесу (<https://surl.li/ktigfy>), результати яких використовуються для вдосконалення ОП. Академічна свобода здобувачів ВО проявляється у можливості вибору дисциплін, тематики курсових робіт, наукових керівників, баз практик. Зі слів здобувачів з'ясовано, що вони мають право висловлювати думку щодо якості освітнього процесу, методів викладання, покращення змісту ОК тощо через анкетування (<https://fshn.kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/opituvannya-dlya-studentiv-ta-vipusknikiv-2025.html>). З метою захисту свого права на академічну свободу, боротьби з проявами академічної недоброчесності здобувачі можуть скористатися відповідними сервісами «Протидія корупції» (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/antikoruptsiini-zakhody.html>) та «Протидія дискримінації» (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/protydiia-dyskryminatsii.html>) на сайті ЗВО. Академічна свобода викладачів полягає у праві на вибір змісту ОК та методів викладання, що дозволяє забезпечити різноманітність підходів і сприяє досягненню ПРН.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Усім учасникам освітнього процесу в КСУБГ надається своєчасна, доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Ця інформація представлена робочих програмах навчальних дисциплін, які регулярно оновлюються і розміщуються у вільному доступі на сайті факультету суспільно-гуманітарних наук, на сторінці кафедри історії України (<https://fshn.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-istorii-ukrainy/navchalno-metodychna-robota/83-gobochi-navchalni-prohramy.html>). Згідно інформації відомостей СО, інструктування здобувачів щодо особливостей навчання за ОП, її цілей, змісту та очікуваних результатів здійснюється на організаційних зборах перед початком чергового навчального року. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ВО та з НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП було з'ясовано, що здобувачі ознайомлюються з метою, змістом та очікуваними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання вже на першому занятті з відповідної дисципліни: викладач обов'язково усно пояснює особливості наповнення і реалізації освітніх компонентів, скеровує на сайт факультету суспільно-гуманітарних наук КСУБГ, де розміщено ОП, навчальні плани, робочі програми (<https://fshn.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-istorii-ukrainy/navchalno-metodychna-robota.html>). Також на першій лекції НПП скеровують студентів до електронного репозиторію, у якому представлена наявна навчально-методична та наукова продукція викладачів КСУБГ. Здобувачі отримують усю необхідну інформацію щодо освітнього процесу через доступ до електронних навчальних курсів, (комплексів навчально-методичних матеріалів та освітніх послуг, створених для організації групового й індивідуального навчання з використанням технологій дистанційного навчання), який отримують відповідно до навчального плану на початку поточного навчального року (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_7/stvorennia_sertyfikatsiia_enk.pdf). НПП, що задіяні на ОП постійно проводять індивідуальні консультації зі здобувачами упродовж усього періоду навчання відповідно до складених на кафедрах графіків консультацій. Також здійснюється постійна комунікація між здобувачами та їх кураторами, в ході якої обговорюються різні питання навчальної роботи, зокрема і щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ мала змогу переконатись, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП. Це відображено в Положенні про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/immnys>). Відповідно до Положення, у навчанні здобувачів вищої освіти перевага надається активним та інтерактивним формам занять (тренінгові методики, ділові ігри, евристичні бесіди, дискусії, кейс-вправи, проектна робота) на засадах партнерської взаємодії, що сприяє формуванню навичок критичного мислення, активної пізнавальної діяльності, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Протягом навчання за ОП здобувачі мають оволодіти компетентностями, що належать саме дослідницькій сфері, компетентностями науковця-дослідника. Зокрема, це здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідникові видання, здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела, здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел тощо. Відтак викладання, як на цьому наголошували НПП під час зустрічі з ЕГ, ОК на ОП зорієнтовані на формування у здобувачів умінь впевнено орієнтуватися в актуальних теоріях, концепціях, методологіях та методиках здобуття наукових фактів із застосуванням адекватних інформаційних технологій, критично аналізувати інформацію історичних джерел та історіографії тощо. На це й спрямовані методи навчання, серед яких саме переважають дослідницькі, що передбачають звернення до джерел, їх опрацювання, аналіз, формування власних висновків, рецензування історичних творів. За ОП передбачено вивчення і спеціальних дисциплін, спрямованих на формування дослідницьких навичок. Це ОК 22 «ІКТ в історичній науці», спрямований на підготовку здобувачів до організації і виконання дослідницьких розвідок, роботи з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами. Також ОК 1 «Університетські студії», зокрема його складова навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності», спрямована на ознайомлення студентів із основами майбутньої фахової діяльності, формування уявлень про специфіку історичного пізнання та особливості проведення історичних досліджень. На факультеті діє НТСАДМВ (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_8/Polozhennia_NTSA_DMV.pdf). Здобувачі беруть участь у наукових конференціях. Так, на базі ЗВО щорічно (за виключенням 2022 р.) проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція для молодих учених «Українська минувшина: війни за ідентичність і незалежність» (<https://fshn.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-istorii-ukrainy/naukova-roboota/1593-prohramy-kontserentsii.html>). Також вони мають можливість опублікувати наукові розвідки в міжнародному журналі «Грінченко – Сетон».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно до діючого Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/immnys>) та Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://surl.li/fcjleo>) в ЗВО відбувається постійне оновлення й удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Робочі програми навчальних дисциплін (РПНД) розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри, зміст програми навчальної дисципліни погоджується з гарантом освітньої програми та затверджується проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи. Поточні зміни до РПНД у вигляді додатку вносяться щорічно до початку нового навчального року. Оновлення змісту ОК відбувається щорічно й пов'язане з науковими досягненнями, змінами в нормативних документах дошкільної та вищої освіти, активною участю викладачів у заходах формальної та неформальної освіти (Таблиця 2 ВСО), результатами співпраці в середовищі академічної спільноти. Зміст ОК оновлюється з урахуванням результатів наукових досліджень НПП, які відповідають профілю та змісту ОК. Під час зустрічі з відповідними фокус-групами ЕГ мала змогу переконатись, що викладачі даної ОНП оновлюють зміст ОК відповідно до наукових інтересів та потреб аспірантів, а також орієнтуючись на новітні тенденції в історичній науці та динамічність сучасних політичних подій. Про систематичне оновлення НПП змісту ОК свідчить наявність у списках рекомендованої літератури видань 2020–2024 рр. та вилучення з них видань країни агресора. В зміст ОК 16 «Новітня історія України» включені теми, пов'язані з подіями московсько-української війни з 2014 по 2023 р. Водночас, в ОК 17 «Новітня історія Західної цивілізації» та ОК 18 «Нова і новітня історія країн Сходу», в змісті яких мають бути присутні теми, пов'язані з впливом московської агресії на світову політику в регіоні, дані теми відсутні. Попри це, усі НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП є авторитетними в академічному середовищі й активними дослідниками. Вони регулярно публікуються у фахових виданнях, беруть участь у конференціях, круглих столах та дослідницьких проектах. Це дає їм можливість слідкувати за актуальними тенденціями в історичній науці та відповідним чином модернізувати зміст навчальних дисциплін. Оновлення змісту ОК стосується не лише теоретичних знань, але й методик, інструментів та технологій викладання означених дисциплін. У цьому сенсі показовим є запровадження практики формування електронних навчальних курсів, які проходять щорічну сертифікацію, що є гарантією їх систематичного оновлення і вдосконалення відповідно до сучасних практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО реалізовується програма інтернаціоналізації навчання, викладання та наукових досліджень. Вона здійснюється через забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг, наукових досліджень та міжнародної грантової діяльності. В Університеті розроблене Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_12/polozhennia_pro_akad_mobilnist.pdf). Як зазначається на сайті ЗВО, у зв'язку з воєнним станом та поширенням пандемії програми академічної мобільності студентів і викладачів було значно скорочено. Відтак, ЕГ не була надана інформація щодо

участі НПП, які забезпечують ОК на ОП та здобувачів в програмах міжнародної академічної мобільності. Надані на запит ЕГ документи, що підтверджують проходження здобувачами міжнародної академічної мобільності стосуються лише 2019 р. Водночас, у ЗВО наявна широка практика проходження викладачами наукового стажування в зарубіжних ЗВО. Згідно поданої у відомостях СО інформації, проф. кафедри історії України, д.і.н. В.Михайловський у листопаді 2019 р. пройшов наукове стажування в Інституті історії імені Тадеуша Мантойфеля Польської Академії Наук у Варшаві, у 2023 р. виграв грант Institut für die Wissenschaften vom Menschen (Відень, Австрія) за темою «Locals and Newcomers: Formation of Regional Elites in Ruthenian Lands, 1340–1434: A Prosopographic Study». У 2023 р. стажування в зарубіжних ЗВО пройшли: д.і.н., проф. А.Гедьо, Г.Саган (Культурно-історичний центр «Медресе Сінапаша» в м.Стамбул, Університет Овідіуса в м.Констанца, Загребський університет), д.і.н., проф. І.Срібняк (Університет Миколая Коперніка в Торуні), д.і.н., проф. О.Александрова, Г.Саган (Університет імені Овідія (Констанца, Румунія). У Міжнародних наукових конференціях брали участь: д.і.н, проф. М.Відейко (Університет імені Христіана Альберта (Кіль, Німеччина); д.і.н., проф. О.Александрова (Тбілісі, Грузія); О.Александрова та доц. В.Пугач (Королівський університет Белфасту (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії) (<https://fshn.kubg.edu.ua/diialnist/2016-10-04-12-52-20.html>). Високою є публікаційна активність НПП в зарубіжних наукових виданнях (<https://surl.li/rknxco>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує відповідність більшості підкритеріїв Критерію 4 встановленим вимогам. Освітній процес за ОП «Історія та археологія» в Київському столичному університеті ім. Б.Грінченка організовано з використанням широкого спектра традиційних та інноваційних методів навчання. В освітньому процесі застосовуються студентоцентровані підходи, в освітній процес інтегровані дистанційні технології навчання, які реалізуються в системі електронного навчання Університету (Електронний кампус), що містить розроблені електронні навчальні курси до дисциплін, персональні кабінети студента та викладача, журнал оцінок, каталог вибірових дисциплін тощо. Це забезпечує високу ефективність навчання та сприяє досягненню заявлених програмних результатів, що відповідає сучасним освітнім стандартам. Здобувачі освіти мають своєчасний доступ до всієї необхідної інформації щодо навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання та очікуваних результатів навчання. Відповідна інформація розміщена на сайті ЗВО, в РП ОК, в електронному кампусі. Це забезпечує зручність і прозорість освітнього процесу. ОП забезпечує інтеграцію освітнього процесу з дослідницькою діяльністю здобувачів освіти через включення дослідницьких завдань в ОК, участь здобувачів у наукових гуртках, конференціях, підготовку наукових статей. Залучення студентів до досліджень сприяє формуванню наукових компетентностей і розвитку критичного мислення. Викладачі ОП систематично оновлюють зміст дисциплін, орієнтуючись на сучасні наукові досягнення та практичний досвід. Водночас, слід зазначити, що низці навчальних дисциплін, які стосуються розвитку міжнародних відносин на сучасному етапі, відсутня тематика, пов'язана з подіями московсько-української війни, яка розпочалася у 2014 р. і триває до сьогоднішнього дня. В ОП впроваджуються елементи інтернаціоналізації переважно через проходження НПП закордонних стажувань та участі в міжнародних наукових конференціях.

Недоліки

Хоча зміст ОК регулярно оновлюється, що проявляється в наявності в списках рекомендованої літератури видань 2021–2023 рр., однак відсутні зміни, продиктовані актуальними суспільно-політичними процесами в Україні та світі в змісті окремих ОК (ОК 17, ОК 18). Це, зокрема, стосується тематики, пов'язаної з подіями російсько-української війни та їх впливом на міжнародну політику. Попри нормативне забезпечення системи участі НПП та здобувачів ВО в програмах міжнародної академічної мобільності, а також існуючу практику в попередні роки, за останні п'ять років участь НПП, які забезпечують ОК на ОП та здобувачів в програмах міжнародної академічної мобільності не зафіксована.

Рекомендації

1. До нового навчального року переглянути зміст ОК на предмет включення тем, які відображають актуальні світові суспільні та політичні процеси, пов'язані, зокрема, з агресією РФ проти України в 2014 р., що кардинально змінило порядок денний світової політики, зруйнувало сформовану після Другої Світової війни систему безпеки тощо. 3. Розширити можливості міжнародної академічної мобільності, заохочувати участь учасників освітнього процесу у міжнародних грантових програмах, наукових конференціях та спільних дослідженнях із європейськими університетами. Посилити співпрацю з зарубіжними партнерами, запровадити більше програм обміну, стажувань та тренінгів для викладачів і студентів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та організація оцінювання здобувачів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/imnyns>). Основними є такі види контролю: вхідний, проміжний та підсумковий. Вхідний контроль проводиться на початку вивчення навчальної дисципліни з метою визначення готовності студентів до її засвоєння. Проміжний контроль проводиться під час навчальних занять протягом семестру, як правило, у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, комп'ютерного тестування, виступів здобувачів на практичних та семінарських заняттях. Форми проміжного контролю визначаються НПП самостійно і прописуються в РПНД. Модульний контроль проводиться по закінченню кожного змістового модуля і має на меті перевірку рівня досягнутих здобувачем результатів навчання. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів ВО на проміжних або заключному етапах їх навчання за певним ОК. Результати навчання здобувачів ВО щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену або заліку із конкретного ОК в обсязі навчального матеріалу, що визначений його РП, і в терміни, що встановлені навчальним планом. Атестація – це встановлення відповідності засвоєних студентами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої обов'язково включаються представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КСУБГ (<https://surl.li/cc/gwsopz>). Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання оприлюднені в РП ОК розміщених на сайті ЗВО на сторінці факультету суспільно-гуманітарних наук, кафедри історії України (<https://fshn.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-istorii-ukrainy/navchalno-metodychna-robota.html>). На зустрічах зі здобувачами та НПП було підтверджено вказані практики, а також те, що викладачі повідомляють про контрольні заходи та критерії оцінювання з кожного ОК на перших заняттях. Здобувачі також відзначили, що отримують необхідну інформацію на сайті ЗВО. Передбачена можливість зарахування балів за тему (теми), здобутих студентом у рамках участі в різних формах (університетських, дистанційних) видах (семінари, практикуми, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) неформальної освіти (<https://surl.li/zhtzpx>). У ЗВО проводиться опитування здобувачів ВО щодо їх поінформованості про форми контролю, критерії оцінювання та ПРН. Так в анкетах, які спрямовані на оцінювання здобувачами освітньої професійної програми, серед інших містяться питання: Настільки прозорим є оцінювання результатів навчання? Чи вчасно Вас інформують про мету, завдання, очікувані результати, критерії оцінювання у межах ОК? Вони дають змогу оцінити рівень поінформованості щодо форм контролю та ставлення здобувачів до його якості (<https://surl.li/kwwbyv>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти Київського столичного університету ім. Б.Грінченка відповідають вимогам Стандарту вищої освіти України підготовки фахівців вищої освіти першого бакалаврського рівня зі спеціальності 032 Історія та археологія. Вони забезпечують комплексну перевірку рівня сформованості професійних компетентностей та відповідності програмним результатам навчання (ПРН). Підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/imnyns>) та Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КСУБГ (<https://surl.li/cc/gwsopz>) і відбувається у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та написання і захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи. Вона має на меті встановити рівень професійної компетентності випускників, які здобувають освітню кваліфікацію бакалавра історії та археології та професійну кваліфікацію вчителя історії закладу загальної середньої освіти. Комплексний кваліфікаційний іспит охоплює теми з визначених фахових дисциплін: «Психологія», «Педагогіка», «Методика навчання історії», «Інклюзивна освіта». Форма іспиту є прозорою, зрозумілою та доступною для здобувачів освіти. Інформація про процедури атестації, критерії оцінювання та зміст окреслені в Програмі атестаційного екзамену (Комплексного кваліфікаційного іспиту) Галузь знань – 03 Гуманітарні науки, Спеціальність – 032 Історія та археологія. Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський), яка розміщена у відкритому доступі на сайті університету. Кваліфікаційна бакалаврська робота виконуються на завершальному етапі навчання студентів і передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх для вирішення конкретних наукових завдань, розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методами дослідницької діяльності. Атестація здійснюється відкрито та публічно. Рішенням екзаменаційної комісії здобувачам, що успішно склали підсумкову атестацію, присвоюється освітній ступінь бакалавра історії та археології, професійна кваліфікація вчителя історії закладу загальної середньої освіти та видається документ встановленого зразка.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора

філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проведення контрольних заходів в Університеті, порядок оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження та ліквідації академічної заборгованості регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/imnnys>), Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КСУБГ (<https://surl.li/cc/gwsopz>). Відповідно до Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти КСУБГ (<https://surl.li/xmwcnl>) дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками Університету, зокрема, передбачає й об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. У РП, відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://surl.li/fcjleo>), у розділі «Контроль навчальних досягнень», вказуються види діяльності студента за якими оцінюється рівень досягнення результатів навчання, форми проведення їх контролю (з урахуванням уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету) та критерії оцінювання. При описі семестрового (підсумкового) оцінювання зазначається його форма (екзамен, залік) та умови допуску. Якщо семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену, то зазначається форма його проведення (письмова / усна / комбінована). В Університеті екзамени проводяться, як правило, у письмовій формі. Окремо визначається перелік завдань для самостійної роботи студентів, які будуть перевірятись і оцінюватись до проведення проміжного (модульного) та підсумкового (семестрового) контролю. Порядок вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оцінюванням знань та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в КСУБГ. В Університеті розроблена процедура оскарження результатів оцінювання, з якою ознайомлені студенти (як показала зустріч ЕГ зі здобувачами). Відповідно, здобувач вищої освіти, який вважає, що на екзамені або під час заліку продемонстровані ним результати навчання оцінено упереджено, не пізніше наступного робочого дня від оголошення оцінки може подати апеляцію на ім'я декана факультету. За розпорядженням декана створюється комісія у складі викладача, який проводив підсумкове оцінювання, іншого викладача відповідного профілю, завідувача кафедри, заступника декана з науково-методичної та навчальної роботи та представника Студентського парламенту. Засідання апеляційної комісії відбувається, як правило, наступного робочого дня після отримання заяви здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка, виставлена комісією, є остаточною і апеляції та перескладання не підлягає. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами зазначалося, що усі вирішення конфліктних ситуацій в КСУБГ відбуваються у відповідності до нормативних документів. Водночас, конкретних фактів оскарження здобувачами результатів семестрового оцінювання та конфлікту інтересів не встановлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в КСУБГ, а також покарання за їх порушення регулюються Кодексом корпоративної культури КСУБГ (<https://surl.li/mrxmud>), Положенням про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників і здобувачів освіти КСУБГ, Декларацією про академічну доброчесність суб'єктів освітнього процесу (науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників, а також здобувачів освіти — студентів, аспірантів, докторантів) (додатки 1 та 2 до Положення про академічну доброчесність) (<https://surl.li/xmwcnl>), а також Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://surl.li/imnnys>). Академічна доброчесність визначається як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. В Університеті приділяється необхідна увага популяризації академічної доброчесності. На сайті ЗВО в розділі «Корпоративна культура» на сторінці «Академічна доброчесність» розміщено вище названі нормативні документи. В КСУБГ використовуються технологічні рішення для перевірки рівня унікальності навчальних та наукових робіт. Відповідно до наказу «Про автоматизовану перевірку студентських робіт на наявність текстових збігів» (<https://surl.li/ybdinb>) для цього використовується програмне забезпечення Strike Plagiarism. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності. Із метою дотримання академічної доброчесності в Університеті створюються постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності на двох рівнях: на рівні факультету та на рівні Університету. До їх компетенцій належить розгляд заяв щодо порушення академічної доброчесності, залучення до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, підготовка пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності. Під час зустрічі з НПП та здобувачами ВО було зазначено, що проводиться робота щодо популяризації академічної доброчесності серед НПП та здобувачів ВО (<https://surl.li/cc/bwpiav>). Здобувачі першого курсу щорічно на загальних зборах отримують консультації з базових принципів АД та після ознайомлення підписують Декларацію про академічну доброчесність. Водночас, як показала зустріч зі здобувачами, їх розуміння академічної доброчесності зводиться переважно до недопущення плагіату, що не відображає всі її аспекти. Також ЕГ не були отримані докази проведення анкетування на предмет обізнаності здобувачів та НПП з принципами академічної доброчесності. Здобувачі говорили про відсутність випадків корупції, про наявність скриньки довіри, про ознайомлення з процедурою подання скарг.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ визначила, що більшість підкритеріїв Критерію 5 відповідає встановленим вимогам. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та оприлюднюються завчасно. Ця інформація міститься у робочих програмах дисциплін і є доступною на сайті ЗВО. Форми підсумкової атестації відповідають вимогам Стандарту вищої освіти та забезпечують перевірку рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів. Атестація відбувається у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та написання і захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи, що дозволяє об'єктивно оцінити рівень готовності випускників до професійної діяльності. Чітко визначені правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання конфлікту інтересів та порядок оскарження результатів оцінювання забезпечують прозорість і справедливість процесу. Відповідні положення регламентують ці процеси, а також передбачають механізми апеляції та можливість повторного складання екзаменів. Політика академічної доброчесності є чітко регламентованою та популяризується серед учасників освітнього процесу. ЗВО використовує програму Strike Plagiarism для перевірки унікальності навчальних та наукових робіт.

Недоліки

Розуміння здобувачів освіти суті академічної доброчесності зводиться переважно до недопущення плагіату, що не відображає всі її аспекти. Відсутність анкетування на предмет обізнаності здобувачів та НПП з принципами академічної доброчесності.

Рекомендації

До початку наступного навчального року розробити цілісну систему проведення систематичних заходів з популяризації різних аспектів академічної доброчесності. Розробити й системно впровадити в практику анкетування на предмет обізнаності здобувачів та НПП з принципами академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Реалізацію ОПП «Історія та археологія» забезпечують 22 штатних працівники. З них 10 – доктори наук (45%), 12 – кандидати наук (55%). Зокрема, це: 6 д.і.н., проф. (Г.Саган, І.Срібняк, О.Драч, В.Щербак, В.Андрєєв, М.Відейко), 1 д.і.н., доцент (В.Михайловський), 3 д.філос.н., проф. (Я.Пасько, І.Ломачинська, О.Александрова), 3 к.і.н., доц. (О.Бонь, М.Будзар, І. Горпинченко), 2 к.і.н. (Р.Куцик, О.Іванюк), 1 к.пед.н., доц. (А.Михайлюк), 1 к.пед.н. (Г.Васильєва), 1 к.юр.н., доц. (А.Чернега), 1 к.філ.н., доц. (Л.Солдатова), 1 к.філ.н. (І.Шкарбан), 1 к.псих.н., ст.наук. співробітн. (Н.Вінник). Усі НПП мають відповідну освітньому компоненту (за спеціальністю) вищу освіту та науковий ступінь. Згідно інформації, поданій у таблиці 2. відомостей СО (також це було підтверджено під час зустрічі ЕГ з академічним персоналом), НПП, які забезпечують викладання ОК на ОП є активними науковцями, постійно проходять стажування та підвищення кваліфікації, за останні 5 років мають публікації у фахових виданнях та виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus чи Web of Science Core Collection. Для забезпечення викладання ОК розроблені електронні навчальні курси, які проходять щорічну сертифікацію. Усі НПП мають не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, як передбачено п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Водночас, у окремих НПП тематика статей має відносну кореляцію зі змістом ОК, хоча усі публікації присвячені історичній проблематиці. Зокрема, це стосується д.і.н., проф. А.Гедьо (ОК 24 «Спеціальні історичні дисципліни»), д.і.н, проф. О.Драч (ОК 17 «Новітня історія Західної цивілізації»), к.і.н., доц. І. Горпинченко (ОК 12 «Ранньомодерна історія Західної цивілізації»), к.і.н., доц. Р.Куцик (ОК 25 «ІКТ в історичній науці»). У цілому ЕГ стверджує, що кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, відповідає визначеним цілям та програмним результатам навчання. Усі НПП мають значний практичний досвід, є авторитетними фахівцями в галузі історичної науки, володіють необхідним методологічним інструментарієм, постійно працюють над підвищенням своєї професійної кваліфікації.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Добір НПП здійснюється на конкурсних засадах у відповідності до чинного законодавства України і регламентований Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників (нова редакція) (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_4/Polozhennia_konkurs_na_zamishchennia_posad_2025.pdf). Основними принципами проведення конкурсу є справедливість, законність, прозорість, відкритість і рівність умов для його учасників, об'єктивність, неупередженість і повага до прав людини. До участі в конкурсі допускаються особи, які мають відповідну професійну та освітню кваліфікацію, відповідають вимогам до наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників, що передбачені Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту», «Про вищу освіту», професійним стандартом, умовам оголошеного конкурсу. Однією з вимог до учасників конкурсу є рівень володіння державною мовою. Підтвердженням може бути документ про повну загальну середню освіту за умови, що він підтверджує вивчення української мови як навчального предмета (дисципліни), або державний сертифікат про рівень володіння державною мовою. Прозорість процедури забезпечується обов'язковим оприлюдненням оголошень про відкриті вакансії, строк і умови проведення конкурсу на офіційному вебсайті ЗВО Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад, розміщуються на офіційному вебсайті Університету. Оцінювання кандидатів здійснюється конкурсною комісією, яка перевіряє відповідність поданих претендентами документів вимогам, встановленим до НПП. При проведенні конкурсу враховується виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог щодо підвищення кваліфікації. Також при розгляді кандидатур, які в попередній період працювали в КСУБГ, беруться до уваги рейтингові показники професійної діяльності, які розраховуються згідно Положення про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних і наукових працівників Київського столичного університету імені Бориса Грінченка «Лідер року» (зі змінами і доповненнями) (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_7/Polozhennia_Lider_roku.pdf). Під час конкурсного відбору також враховується думка здобувачів освіти, яка щорічно з'ясовується при опитуванні «Викладач очима студентів» (https://rg.kubg.edu.ua/registry/teacher_students_rating). Для об'єктивного та прозорого оцінювання професійної кваліфікації претендентів проводяться відкриті заняття. Рішення щодо рекомендації на посаду ухвалюється шляхом таємного голосування на засіданнях кафедри і Вченої ради факультету. Успішне проходження конкурсу є підставою укладення трудового договору терміном до п'яти років.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації освітнього процесу за ОП залучаються роботодавці, представники роботодавців, професіонали-практики й експерти галузі. Згідно інформації відомостей СО, веб сайту ЗВО, а також отриманої під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, у 2021–2024 рр. роботодавці, проф.-практики залучалися до керівництва практичною підготовкою здобувачів освіти безпосередньо на базах проходження практики. Так, керівництво археологічною практикою здійснював к.і.н. С.Тараненко, зав. відділу археології Національного заповідника Києво-Печерська Лавра (<https://surl.li/xmqjda>), В.Івакін, зав. відділу Археології Києва Інституту археології НАН України; керівниками Педагогічної практики були вчителі шкіл: Н.Тимошенко, І.Павленко, О.Сіз, А.Гнатюк; керівництво музейно-педагогічною практикою здійснювали Л.Рибченко, головний зберігач фондів Музею історії міста Києва та М.Забродська, зберігач фондів музею «Становлення Української Нації». Бібліотечно-документознавча практика на базі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського проходила під керівництвом к.н. із соц. комунікацій Л.Коновал, зав. відділу технологій електронного науково-інформаційного обслуговування Інституту інформаційних технологій та к.і.н. О.Яковенко, зав. відділу теорії і методології бібліотечної справи Інституту бібліотекознавства (<https://surl.li/brcxhc>). Згідно Положення про порядок створення та організацію роботи Експертної комісії у КСУБГ представники роботодавців обов'язково включені до складу ЕК з проведення підсумкової атестації (<https://surl.li/ktchol>). Існує практика проведення гостьових лекцій та вебінарів представниками вітчизн. ЗВО та зарубіжними фахівцями. Так, в якості гостьових лекторів були запрошені відомі науковці, професіонали в галузі: д.і.н., проф. В.Сергійчук (лекція присвячена пам'яті жертв Голодомору), д.і.н., проф. Ф.Левітас (лекція «Джерела з історії Києва часів Другої світової війни: методика їх використання в освітньому процесі»). Під час зустрічі з роботодавцями член Ради роботодавців факультету суспільно-гуманітарних наук д.і.н., проф., зав. відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАНУ О.Лисенко зазначив, що наразі обговорюється можливість прочитання ним курсу лекцій з проблем історії Другої світової війни. Водночас, ЕГ не отримала даних щодо залучення роботодавців, представників інших ЗВО до керівництва науково-дослідною роботою здобувачів освіти. У ЗВО розроблена та практикується анкета для роботодавців (<https://fshn.kubg.edu.ua/informatsiya/radarobotodavtsiv.html>). Однак, ЕГ не отримала інформації щодо питань, які вміщені в анкеті та чи обговорюються в ній форми участі роботодавців в освітньому процесі КСУБГ.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє професійному розвитку НПП шляхом реалізації власних освітніх ініціатив та співпраці з іншими організаціями, що регламентується Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КСУБГ (<https://surl.li/notdmn>). Система підвищення кваліфікації НПП Університету спрямована на розвиток

ключових компетентностей НПП: фахової, дидактичної, дослідницької, лідерської, цифрової. Організацію з підготовки програм підвищення кваліфікації, відкритість і доступність інформації про них забезпечує навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (<https://surl.li/sduoli>) через їх оприлюднення на офіційному вебсайті Університету (<https://surl.li/taxbpd>). Серед актуальних програм підвищення кваліфікації НПП, що задіяні на ОП «Історія та археологія» «Побудова індивідуальної траєкторії викладача у контексті інтернаціоналізації у контексті інтернаціоналізації», «Інноваційні інструменти для дослідницької та публікаційної діяльності науковця», «Основи роботи з ЕНК в системі е-навчання Університету», «Академічна доброчесність і штучний інтелект в освіті: практичні кейси для викладачів» тощо. Система підвищення кваліфікації зорієнтована на індивідуальні потреби та пріоритети кожного НПП. В Університеті приділяється увага питанням адаптації новопризначених науково-педагогічних працівників. З цією метою розроблене Положенням про адаптацію новопризначених науково-педагогічних працівників (<https://surli.cc/yufnly>). Адаптація включає в себе завдання введення в організацію, колектив, посаду. Відповідно, введення в організацію здійснюється працівниками ННЦ розвитку персоналу та лідерства через проведення адаптаційних тренінгів; введення у колектив здійснюється керівником структурного підрозділу; введення у посаду здійснюється шляхом реалізації наставництва на кафедрі. В Університеті здійснюється систематичний моніторинг потреб професійного розвитку НПП, рівня їхнього професіоналізму шляхом рейтингування відповідно до Положення про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних і наукових працівників КСУБГ «Лідер року» (<https://surl.li/dwzfof>) та опитувань здобувачів вищої освіти «Викладач очима студентів» (<https://surl.li/zrkjfu>). ЗВО забезпечує проходж. стажувань для НПП як в укр., так і в закорд. ЗВО (Таблиця 2 відомостей СО). Підтримка викладацької майстерності здійснюється через систему матеріального та морального стимулювання відповідно до Положення про відзнаки КСУБГ (<https://surli.cc/kcnlmv>) та Положення про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам КСУБГ (<https://surli.lu/qurcmp>) встановлені критерії та види матеріального заохочення співробітників. Також відбувається матеріальне заохочення згідно Порядку преміювання працівників університету за публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science (<https://surl.li/mpvrhm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ визначила, що більшість підкритеріїв Критерію 6 відповідає встановленим вимогам. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та сприяє досягненню заявлених ПРН. Викладачі ОП здійснюють активну публікаційну діяльність, включаючи публікації в журналах, індексованих у Scopus та Web of Science. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, здійснюється відповідно до чинного законодавства та внутрішніх положень університету, що забезпечує необхідний рівень професіоналізму НПП. У процесі добору враховуються педагогічний та науковий досвід кандидатів, їхня публікаційна активність. ЗВО залучає роботодавців до освітнього процесу, зокрема до організації практичної підготовки здобувачів ВО, проведення гостьових лекцій, участі в роботі екзаменаційних комісій. Університет створює умови для професійного розвитку викладачів, зокрема через тренінгові програми, стажування, а також преміювання за наукову та викладацьку діяльність.

Недоліки

1. Констатуючи значну кількість докторів та кандидатів наук, що забезпечують ОП, визнаючи на підставі об'єктивних показників їх високий фаховий рівень, у окремих НПП тематика статей є історичною, проте кореляція цієї тематики з конкретними ОК відносною. Ці приклади не є свідченням суттєвих недоліків, не впливають на досягнення ПРН та не знижують якість освітнього процесу на ОП. 2. Недостатня залученість представників академічної спільноти в реалізацію освітнього процесу за ОП, яка обмежується окремими прикладами проведення гостьових лекцій.

Рекомендації

1. За період до 2027 р. забезпечити підготовку та публікацію статей у фахових виданнях, які б тематично відповідали всім освітнім компонентам ОП. 2. Активізувати залучення представників академічної спільноти до реалізації освітнього процесу за ОП (гостьові лекції, круглі столи, вебінари тощо).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Наявні матеріально-технічні ресурси дозволяють забезпечити навчальний процес згідно з вимогами ОП «Історія та археологія» та досягнути визначених цілей та ПРН. Всі навчальні аудиторії обладнані технічними засобами навчання – комп'ютерами, проєкторами, SMART-дошками, надається безоплатний доступ до Wi-Fi, окремі аудиторії в яких здійснюється викладання за цією ОП обладнані історичними експозиціями, що демонструють різні історичні періоди. Здобувачі мають можливість користуватися комп'ютерними класами, науковою бібліотекою, актовою залом, спортивними залами, басейном, їдальнею, медичним пунктом. Корпус обладнаний укріттям, яке забезпечене запасами питної води, медикаментами, презентаційним обладнанням для проведення занять. Діє пропускна система до Університету через турнікети. За свідченнями гаранта ОП, в коридорах, вестибюлі та по периметру будівлі встановлена система відеоспостереження. Здобувачі освіти мають можливість користуватися науковою та науково-методичною літературою в науковій бібліотеці Університету, література міститься як у друкованому, так і в електронному форматах. Надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science Core collection. В Університеті функціонує система дистанційного навчання (<http://e-learning.kubg.edu.ua/>) з розробленими та апробованими ЕНК до всіх освітніх компонентів ОП. Система е-навчання інтегрована в універсальний сервіс Університету – «Цифровий кампус» digital.kubg.edu.ua

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ під час онлайн акредитації змогла пересвідчитися, що здобувачі бакалаврської ОП «Історія та археологія» мають безперешкодний доступ до матеріальних та цифрових ресурсів Університету, а саме можуть безоплатно користуватися науковою бібліотекою, коворкінгом, спортивними залами та майданчиками, басейном, укріттям, зонами відпочинку. ЗВО має можливість забезпечувати здобувачів інтернетом навіть за відсутності світла в корпусі встановлено генератор, який дозволяє підтримувати освітній процес. Працює бібліотека, яка обслуговує викладачів і здобувачів, надаючи як традиційний доступ до її ресурсів (<https://tinyurl.tools/abaf4a89>), так і електронний у межах електронного каталогу.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів Університету є одним із пріоритетних пунктів Стратегії Університету на 2023–2027 рр. (<https://cutt.ly/gwm2Iubp>) саме за допомогою Стратегії регламентується готовність Університету до реагування на загрози воєнного та надзвичайного характеру. Корпус Університету, в якому відбувається навчання здобувачів за цією ОП має укріття функціонування якого регламентовано відповідним наказом (<https://cutt.ly/xWdZzKX>), а також систему сповіщення про повітряну тривогу (система гучномовців в приміщеннях). Алгоритм дій персоналу та здобувачів під час повітряної тривоги регламентовано відповідним наказом (<https://cutt.ly/keWdL8Xs>). Навчальний корпус обладнано системою протипожежної безпеки. В Університеті наявна «Соціально-психологічна служба ЗВО» (<https://cutt.ly/8wm2DTqZ>) під час акредитації ЕГ пересвідчилася в роботі психологічної служби, а саме координатор служби Наталія Миколенко детально розповіла, яка психологічна допомога надається здобувачам і з якими проблемними питаннями найчастіше звертаються здобувачі, поділилась методиками підтримки ментального здоров'я викладачів та здобувачів на теперішній час. Також Університет має Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://cutt.ly/uwZZUG6b>). Конфліктні ситуації регулюються «Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу, мобінгу та іншим проявам неетичної поведінки в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» <https://bit.ly/4f8k1hN>, зі слів гаранта ОП конфліктні ситуації нехарактерні для освітнього процесу на цій ОП, а якщо і трапляються, що буває вкрай рідко, регулюються і вирішуються одразу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Вивчення нормативних документів ЗВО дало змогу встановити, що надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної підтримки в ЗВО відбувається шляхом опитування. Опитування здійснюються регулярно, згідно з «Положенням про опитування в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» <https://surl.li/hjikxe> результати розміщуються на сайті Університету. Комунікація викладачів із здобувачами здійснюється безпосередньо під час лекцій, практичних занять, консультацій, створені групи кожної академічної групи в месенджері Whatsapp. Інформаційну, соціальну та організаційну підтримку здобувачам забезпечує студентське самоврядування <https://surl.li/dfkcum>. Функціонує студентська профспілка

(<https://tinyurl.tools/fe2obobd>). Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється шляхом постійного забезпечення актуальною інформацією, яка висвітлюється на сайті університету <https://kubg.edu.ua>, в мережі Facebook, Instagram.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Стратегією розвитку ЗВО одним з пріоритетних напрямків розвитку є забезпечення реалізації прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами <https://surli.cc/mzmmodx>. Так, у разі вступу таких здобувачів до ЗВО їм надається можливість навчатися в залежності від того, яка форма навчання для них є зручною. В Університеті створено безбар'єрний доступ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до аудиторій і допоміжних приміщень. Так, на першому поверсі будівлі навчального корпусу № 1 (вул. Левка Лук'яненка, 13-б) облаштований ліфт, ширина холів і коридорів відповідає нормативним вимогам та є достатньою для одночасного руху в обох напрямках, підлога в коридорах та аудиторіях має нековзне покриття, у місцях перепадів висот облаштовані пандуси з нормативним ухилом, усі двері мають достатню ширину для вільного та комфортного доступу до приміщень, навчальні корпуси оснащені санвузлами та вбиральнями для осіб з інвалідністю й інших маломобільних груп населення, вхід до укріття також обладнаний пандусом. Згідно з інформацією гаранта ОП на 3 курсі навчається здобувач освіти, який користується візком, у зв'язку зі станом здоров'я. Наразі здобувач має можливість безбар'єрно навчатися, відвідувати заняття, оскільки для цього створені умови.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

При опрацювання нормативної бази, а також під час спілкування онлайн, ЕГ встановила, що основними нормативними документами, що регулюють процедури врегулювання конфліктних ситуацій, є «Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу, мобінгу та іншим проявам неетичної поведінки в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» <https://bit.ly/4f8k1hN>. Також в першому корпусі на першому поверсі є скринька довіри, яку студенти можуть використовувати в разі, якщо хочуть повідомити про конфліктну ситуацію, зловживання, дискримінацію чи корупцію. На офіційному сайті розміщено перелік заходів, що спрямовані на запобігання, виявлення та усунення корупційних ризиків (<https://cutt.ly/sUvbTQG>). Університет реалізує принципи нульової толерантності до корупції. В Університеті можна повідомити про корупційні правопорушення використовуючи для цього різні засоби, як електронного так і звичайного зв'язку, розроблений алгоритм <https://tinyurl.com/vafhmtnc>. Звернення, як правило, розглядаються уповноваженою особою з антикорупційної діяльності, а саме Даценко Ю., який також є помічником ректора з правових та кадрових питань (<https://tinyurl.com/2b6f9459>). На сайті університету у розділі «Протидія дискримінації» знаходиться спеціальна форма повідомлення, яка дозволяє звертатися до Комісії з етики (<https://cutt.ly/xUvc28H>) в разі порушення етичної поведінки здобувачами чи викладачами можна звернутися до цієї комісії за допомогою цієї форми. Скарга буде розглянута комісією з етики, діяльність якої регламентується спеціальним положенням, яке регулює розв'язання конфліктів, запобігання дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу, мобінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://cutt.ly/HeWdmjJg>). В цьому Положенні прописані обов'язки викладачів, здобувачів та керівників структурних підрозділів. Склад цієї комісії затверджено наказом ректора. У випадках, що стосуються студентів, до розгляду можуть залучатися представники студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Розвинена унікальна цифрова інфраструктура ЗВО, яка є зразковою, такою, що заслуговує на максимальну популяризацію серед ЗВО України. 2. Кампус закладу містить навчальні аудиторії, обладнані мультимедійною технікою, музейними експозиціями, є місця для ресурсного розвантаження, спортивні зали. Особливістю закладу є наявність власного басейну. 3. Забезпечено повною мірою безбар'єрний кампус закладу для осіб з інвалідністю, що є зразковою практикою. 3. Створені спеціальні алгоритми, розроблені положення, за допомогою яких розглядаються конфліктні ситуації, регламентується антикорупційна політика Університету. На всіх етапах розгляду конфліктних ситуацій спостерігається відкритість та прозорість з боку Університету.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Продовжувати роботи щодо підтримки достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулює: Положенням про організацію освітнього процесу (п.2.4), <https://cutt.ly/yeOizcBf> та Положенням про освітні програми: <https://tinyurl.com/4w4tz6hd> Зазначені положення розміщені на офіційному сайті Університету у відкритому доступі в розділі Ресурси - Реєстр нормативної бази. Здобувачі даної ОП безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Позиція здобувачів даної ОП береться до уваги під час перегляду освітньої програми. За інформацією гаранта ОП, зміст ОП переглядається щороку. Відповідно до Положення про освітні програми: <https://tinyurl.com/4w4tz6hd> перегляд ОП передбачає: внесення змін до робочих програм навчальних дисциплін, практик, атестації в частині уточнення чи оновлення змісту, завдань, системи та критеріїв оцінювання. Внесення змін до НП в частині уточнення розподілу загального обсягу годин навчальної дисципліни між аудиторною та самостійною роботою здобувачів. Внесення змін до ОП в частині уточнення назв, обсягів освітніх компонентів, структурно-логічної схеми навчання, форм підсумкового контролю, форм атестації тощо. Дане Положення передбачає також викладення ОП у новій редакції. В окремих випадках такі зміни можуть відбуватись шляхом корекції робочих НП на підставі подання декана факультету погодженого проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи. Зміни до ОП в частині уточнення назв, обсягів освітніх компонентів, структурно-логічної схеми навчання, форм підсумкового контролю, форм атестації тощо відбувається із дотриманням такого алгоритму: 1. Робоча група готує подання пропозицій на розгляд кафедри. 2. Обговорення на засіданні кафедри. 3. Погодження змін до ОП та нового НП з НМЦ стандартизації та якості освіти. 4. Розгляд пропозицій та прийняття рішення на засіданні вченої ради факультету. 5. Рішення вчених рад факультетів щодо внесення змін до ОП затверджуються Вченою радою Університету. Перегляд РПНД та РПП здійснюється щороку. За результатами перегляду ОП у 2022 р. були враховані пропозиції здобувачів освіти, випускників, стейкхолдерів - додано 3 нових дисципліни: "Філософія історії", "Історія української культури", "Історія релігій". Всі зміни в ОП відображені в описі в "Обґрунтуванні" (в цьому розділі показані зміни 2020 та 2022 р.). Наразі в офіційному доступі розміщена ОП редакції 2022 року <https://surli.cc/ywwrtp>

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до ОП та всіх її освітніх компонент завдяки відкритому розміщенню на сайті ЗВО, в розділі факультет суспільно-гуманітарних наук (<https://salo.li/o4369a2>). В ЗВО на регулярній основі проводяться опитування, що регламентуються відповідним положенням, <https://salo.li/Cec5942>. Здобувачі вищої освіти включаються до складу робочої групи ОП, так, під час оновлення ОП у 2022 р. студентка Цівак Н. брала активну участь в оновленні та обговоренні ОП, що відображено у складі робочої групи та протоколі розширеного засідання кафедри історії України (протокол №1 від 08.09.2022р) <https://tinyurl.com/36fxpvrp>. До процесу періодичного перегляду ОП залучені представники студентського самоврядування. Члени Ради студентського самоврядування можуть оцінити зміст кожного ОК під час його вивчення шляхом анкетування, що розміщено в системі е-навчання Університету Грінченка. Голова студентського самоврядування запрошується на обговорення ОП на розширене засідання випускової кафедри, так за свідченнями гаранта ОП, під час оновлення ОП у 2022 р. в.о. голови Ради студентського самоврядування Д. Єрмолаєва була запрошена на обговорення ОП та надавала свої оцінки змісту запропонованих змін, що відображено у відповідному протоколі розширеного засідання кафедри історії України. Представники студентства є членами Вченої ради Факультету та Університету. Здобувачі Університету мають можливість оцінити вивчення тієї чи іншої дисципліни в особистому кабінеті системи е-навчання Університету Грінченка.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час онлайн зустрічей ЕГ встановила, що взаємодія з представниками роботодавців регламентована Положенням про Ради роботодавців <https://tinyurl.com/576jcs85d>. Роботодавці залучені до періодичного перегляду ОП шляхом обговорення пропозицій щодо оновлення через Раду роботодавців Факультету: <https://tinyurl.com/mwunmsta> до складу якої входять представники організацій, які є базами практики здобувачів ОП, під час онлайн зустрічей експертна група з'ясувала, що часто після практики, база практики стає місцем працевлаштування випускників ОП. Процес участі роботодавців в обговоренні змін до ОП формалізувався у 2022 році шляхом участі в розширеному засіданні кафедри історії <https://tinyurl.com/36fxrvru>. До прикладу представник роботодавців - Наталя Білодід є учасником групи розробників ОП. Представники роботодавців входять до складу експертної комісії з проведення підсумкової атестації здобувачів ОП, долучаючись до підготовки звіту голови цієї комісії. ОП побудована таким чином, що передбачає змістовну практичну підготовку здобувачів, станом на 2025 рік базами для проходження практики виступають понад 30 організацій. Проходження та різновиди практики регламентуються Положенням <https://salo.li/e7453F5>. Після проходження практики керівники від баз практики надають свої пропозиції та рекомендації керівникам від Університету.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми згідно інформації наданої ЕГ здійснюється відділом практики та працевлаштування Науково-методичного центру стандартизації та якості освіти, цей відділ збирає інформацію щодо працевлаштування випускників (<https://tinyurl.com/standartyzacji>). Надає зворотню інформаційну підтримку для випускників. На сторінці сайту Університету можна ознайомитися з наявними вакансіями (<https://tinyurl.com/55tsjm2s>), дізнатися більше про можливості працевлаштування, є можливість заповнити анкету в разі пошуку роботи на державній службі <https://tinyurl.com/356ftbzb>. На Факультеті суспільно-гуманітарних наук створено раду випускників, з метою підтримки зв'язків між Університетом та випускниками, потенційними роботодавцями, діяльність ради регламентується відповідним Положенням «Про раду випускників Київського університету імені Бориса Грінченка» <https://tinyurl.com/radu-vup>. Інформація працевлаштування випускників збирається також заступником декана з науково-педагогічної та навчальної роботи і гарантом ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

З метою забезпечення якості вищої освіти в ЗВО НМЦ стандартизації та якості освіти постійно здійснює моніторинг якості надання освітніх послуг. З цим моніторингом можна ознайомитися на сайті у відповідному розділі, починаючи з 2019 року <https://tinyurl.com/standartyzacji>. Щодо заходів із забезпечення моніторингу освітньої програми та освітньої діяльності періодично здійснюється сертифікація е-навчання Університету Бориса Грінченка із залученням експертів різних структурних підрозділів Університету <https://tinyurl.com/4m8xxv8n>. Одним із мотивуючих факторів вдосконалювати власну викладацьку та наукову діяльність викладачів є можливість залучення до рейтингу «Лідер року». Цей рейтинг також є способом моніторингу розвитку та вдосконалення майстерності науково-педагогічних працівників, що здійснюється за критеріями, визначеними у відповідному положенні <https://tinyurl.com/4679kard>. Проводяться постійні анкетування здобувачів, викладачів та роботодавців. Наприклад, щорічне анкетування «Викладач очима студентів» <https://tinyurl.com/4cw4ddrb>. З метою моніторингу задоволення здобувачів освітнім процесом на факультеті проводиться опитування за допомогою Google форм <https://tinyurl.com/3a4py4uj>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На Факультеті суспільно-гуманітарних наук попередня акредитація ОП 032 «Історія та археологія» була здійснена у 2020 році (із визначенням "зразкова"), після чого відбулось оновлення цієї ОП. Так, за рекомендацією ЕГ було в цілому змістовно синхронізоване викладання світової історії та історії України, вдосконалено зміст вибіркового блоків. Посилено поступ інтернаціоналізації на ОП, організовано зарубіжні стажування для науково-педагогічних працівників, академічна мобільність здобувачів, участь в зарубіжних наукових заходах, видання збірки студентських наукових робіт спільно з партнерами з університету Сеттон-Холл. Проведені заходи щодо популяризації питань академічної доброчесності, покращені умови проживання в гуртожитках партнерів, удосконалено систему моніторингу кар'єрного зростання випускників ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості освіти в Університеті сформована і має в своїй основі Кодекс корпоративної культури <https://cutt.ly/awVqGYkv>, який закладає морально-етичні принципи діяльності ЗВО. Кодекс охоплює питання академічної доброчесності, прозорості у прийнятті рішень, дотримання прав усіх учасників освітнього процесу та підтримки взаємної довіри в колективі. Культура якості освіти в Університеті формуються і підтримується завдяки високому рівню цифровізації. Цифровий кампус Університету має сучасний зміст, доступність, відкритість, що дозволяє створити сучасне освітнє середовище, в якому можна поєднувати зміст електронних курсів із цілою низкою сервісів, доступу до реєстрів із зручним функціоналом.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд ОП відбуваються відповідно до процедур забезпечення якості освітніх програм у ЗВО. Згідно з прописаною у ЗВО процедурою здобувачі долучаються до процесів перегляду ОП через періодичні опитування, членство в органах студентського самоврядування, є тісна співпраця ЗВО з роботодавцями, які залучені до покращення ОП. ЕГ встановила відповідність Критерію 8 на рівні В. Сильні сторони: 1. Наявність багаторівневої внутрішньої системи забезпечення якості освіти, яка передбачає участь у процедурах забезпечення якості ОП всіх стейкхолдерів. 2. На рівні факультету відстежується інформація щодо кар'єрного шляху випускників, відбувається постійна співпраця в межах ОП між роботодавцями, викладачами та здобувачами з метою її покращення. Роботодавці надають бази практики, навчання за цією ОП практикоорієнтовано, що надає можливість здобувачам визначитися з майбутньої професією, тому часто бази практики стають місцями роботи для випускників цієї ОП. 3. Наявність цифрового кампусу дає можливість створити доступне, відкрите, сучасне освітнє середовище. Позитивні практики: 1. Опитування, що проводяться систематично згідно до положення, дають можливість вчасно реагувати і покращувати. 2. З метою забезпечення якості вищої освіти в ЗВО проводяться внутрішні моніторинги, існує рейтинг «Лідер року».

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Продовжувати здійснювати внутрішній моніторинг якості вищої освіти з метою вживання заходів щодо вчасного покращення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Експертна група пересвідчилась, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу оприлюднені в Реєстрі нормативної бази Університету (<https://cutt.ly/nwVqSChc>), зокрема: <https://tinyurl.com/kubg-statut> – Статут Університету. <https://cutt.ly/awVqGYkv> – Кодекс корпоративної культури. <https://tinyurl.com/ptp35p48> – Корпоративний стандарт наукової діяльності працівників ЗВО. <https://tinyurl.com/3pwwsx3z> – Корпоративний стандарт цифрової компетентності викладачів ЗВО. <https://cutt.ly/gwVwaQG8> – Правила внутрішнього розпорядку. <https://cutt.ly/yeOizcBf> – Положення про організацію освітнього процесу. <https://cutt.ly/veWdl3xg> – Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу. <https://cutt.ly/ReWdQAzT> – Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти. <https://cutt.ly/veWdEqxo> – Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. <https://tinyurl.com/rktrtkubg> – Положення про ректорат. Положення про Факультет суспільно-гуманітарних наук:

<https://tinyurl.com/39e7272d>. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті Університету в розділі "Обговорення освітніх програм" розміщений графік обговорення із зазначенням усіх партнерів, що впливають на покращення, перегляд, внесення змін до ОП <https://tinyurl.com/3t3murkh>. Розміщена ОП, що була введена в дію 21 вересня 2022 року. З метою отримання пропозиції та зауваження зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сторінці вказана адреса поштової скриньки гаранта для зворотного зв'язку.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітні програми та навчальний план розміщені на офіційному сайті Університету в розділі "Вступникам": <https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/bakalavr.html>, тут міститься інформація про освітні програми, які були затверджені у 2020 та 2022 році. Також ця інформація міститься на сайті Факультету: <https://tinyurl.com/muv2j32n> Інформація щодо графіку обговорення змін в ОП міститься на сайті Факультету за посиланням <https://tinyurl.com/3t3murkh>. Посилання на інформацію про вибіркові блоки та робочі програми: <https://tinyurl.com/5emf2evt>, <https://tinyurl.com/s6nrkr>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка є чіткими, зрозумілими, доступними і прозорими та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Університет оприлюднює в повній мірі на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП «Історія та археологія» (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства. ЕГ встановила відповідність критерію 9 на рівні В. Сильні сторони: 1. Діють чіткі, зрозумілі і доступні правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. 2. Наявність на веб-сайті Університету усієї необхідної інформації. Позитивні практики: 1. Оприлюднюється достовірна інформація про ОП «Історія та археологія» для інформування всіх зацікавлених сторін та суспільства. 2. Оприлюднено графік запланованих зустрічей усіх партнерів щодо обговорення ОП «Історія та археологія». 3. Представлена інформація щодо діяльності ЗВО на Facebook, Telegram і Youtube.

Недоліки

Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або в репозитарії закладу вищої освіти". ЕГ встановила, що у ЗВО оприлюднення кваліфікаційних робіт здійснюється у режимі обмеженого доступу, зокрема з використанням логіна і пароля здобувача або співробітника ЗВО, або доступ надається на запит.

Рекомендації

Організувати повністю відкритий доступ до текстів кваліфікаційних робіт на сайті ЗВО або в репозитарії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ.pdf	YIHtKo1P3Qa9cdzfjCG6Zduor8d2dpKGhIvsKfGgu w=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Каганов Юрій Олегович

Члени експертної групи

Газін Володимир Володимирович

Довгозвяга Ольга Володимирівна

Перелік суттєвих недоліків

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
1.1.1	Не всі результати навчання, визначені стандартом вищої освіти, можуть бути досягнуті через програмні результати навчання.	ні
1.1.2	За відсутності стандарту вищої освіти, хоча б один програмний результат навчання НЕ відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.	ні
1.2.1	ЗВО присвоює професійну кваліфікацію за певною професією, але встановлено хоча б один із таких фактів: - освітня програма (зокрема, додаткових - за рахунок її вибіркового освітніх компонентів) не забезпечує виконання вимог до знань, умінь, навичок і компетентностей, визначених відповідним професійним стандартом; - назва професії не відповідає чинному Класифікатору професій чи відсутня у Класифікаторі професій; - у ЗВО не визначено/не затверджено відповідними локально-правовими актами ЗВО: порядок присвоєння цієї професійної кваліфікації або відповідні процедури, методи демонстрації компетентностей, або критерії (умови) присвоєння професійної кваліфікації відповідно до чинного законодавства.	ні
1.4.1	На етапі проектування освітньої програми потреби заінтересованих сторін жодним способом не вивчалися.	ні
	За Критерієм 1 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
2.1.1	Обсяг освітньої програми або її окремих складових НЕ відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності). Можливі порушення: - обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС) не відповідає вимогам стандарту вищої освіти (за відсутності стандарту вищої освіти – пп.3-6 Закону України «Про вищу освіту»); - практика відсутня АБО обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, не відповідає вимогам стандарту вищої освіти; - обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС), який спрямований на забезпечення компетентностей, визначених стандартом вищої освіти, не відповідає вимогам стандарту вищої освіти.	ні
2.2.1	Структура і зміст освітньої програми НЕ забезпечують необхідні попередні знання або навички для проходження практики.	ні
2.2.2	Структура і зміст освітньої програми НЕ забезпечують необхідні попередні знання або навички для засвоєння хоча б однієї навчальної дисципліни.	ні
2.2.3	Є хоча б один програмний результат навчання (ПРН), який не можна досягти. Можливі проблеми із структурою і змістом освітньої програми, які спричинили недолік: 1) необхідні для досягнення ПРН результати навчання неможливо здобути в межах освітніх компонентів освітньої програми: - такі результати навчання не включено до програми жодного із освітніх компонентів; - результати навчання заявлено у програмах освітніх компонентів, але через невідповідність змісту (переліку тем, завдань, рівня, глибини) досягнення цих результатів є неможливим; 2) необхідні для досягнення ПРН результати навчання здобуваються лише в межах вибіркового освітніх компонентів, і студент, обираючи інші освітні компоненти (зокрема, з інших рівнів вищої освіти) або перераховуючи результати навчання з інших ЗВО, може не здобути цих результатів навчання.	ні
2.2.4	Є хоча б одна компетентність, визначена освітньою програмою, яка не формується.	ні
2.3.1	Зміст освітньої програми не відповідає вимогам до предметної області (щодо об'єктів вивчення та/або діяльності, АБО цілей навчання, АБО теоретичного змісту предметної області, АБО методів, методик, технологій, АБО інструментів, обладнання).	ні
2.3.2	Тематика, об'єкт, предмет та завдання у хоча б одній кваліфікаційній роботі не відповідають предметній області спеціальності.	ні

2.4.1	Псевдовибірковість. Можливі прояви: 1) наявність навчальної дисципліни, яку ЗВО визначає як дисципліну для вибору, але яка не є такою, наприклад: - пропонуються дисципліни, аналогічні за змістом; - дисципліни, які містяться у переліку як альтернативні, не можуть бути обрані через їхній обсяг (у кредитах ЕКТС) або пререквізити; 2) наявність у вибіркових навчальних дисциплінах однакового навчального матеріалу, який буде вивчатися здобувачем освіти за будь-якої індивідуальної освітньої траєкторії незалежно від його вибору і таким чином стає обов'язковим для вивчення.	ні
2.4.2	Процедура вибору освітніх компонентів не визначена АБО містить суперечності, які унеможливають реалізацію права здобувача освіти на вибір освітніх компонентів або не гарантують йому це право АБО не забезпечує здобувачу освіти право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм і рівнів вищої освіти, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти.	ні
2.4.3	Встановлено хоча б одне із наступних порушень реалізації процедури вибору освітніх компонентів, що призвело до позбавлення здобувачів освіти права на вибір: - відсутність практики інформування про процедуру вибору освітніх компонентів, зокрема про встановлені обґрунтовані організаційні обмеження (такі як кількість здобувачів освіти у групі тощо); - відсутність практики інформування про освітні компоненти, які пропонуються для вибору, АБО форма, обсяг інформації про освітні компоненти та їх зміст не дає здобувачам освіти можливості зробити усвідомлений вибір; - встановлено факт впливу на здобувачів освіти у процесі вибору освітніх компонентів, який позбавив їх права на самостійний вибір (нав'язування вибору, застосування санкцій тощо).	ні
2.5.1	Зміст практики не забезпечує здобувачів освіти необхідними для спеціальності знаннями і навичками.	ні
2.5.2	Правила і процедури організації та проведення практики не забезпечують досягнення результатів навчання АБО правил і процедур не дотримуються. Можливі прояви порушення: - правила і процедури організації та проведення практики не визначено; - обрані бази практики не можуть забезпечити досягнення мети і виконання завдань практики (відсутнє необхідне обладнання, ресурси або умови для проведення практики); - відсутність належного супроводу та наставництва з боку керівників від баз практик (через відсутність відповідної кваліфікації або чіткого розподілу обов'язків і відповідальності між ЗВО та базою практики тощо).	ні
2.7.1	Обсяг кредитів ЕКТС, який відводиться освітньою програмою та навчальним планом на вибір освітніх компонентів здобувачами освіти, менший за 25% обсягу освітньої програми (10% - для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).	ні
	За Критерієм 2 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
3.1.1	Правила прийому на навчання до ЗВО містять дискримінаційні обмеження прав абітурієнтів.	
3.1.2	Правила прийому на навчання до ЗВО не відповідають вимогам Умов прийому (Порядку прийому) на навчання для здобуття вищої освіти, які затверджені ЦОВВ у відповідному році.	
3.2.1	Зміст програм вступних випробувань не дозволяє перевірити здатність до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти.	
3.2.2	Програма(и) вступних випробувань не затверджена(і) АБО не оприлюднена(і) на вебсайті ЗВО у терміни, визначені Умовами прийому (Порядком прийому) на поточний рік, АБО не містить критеріїв оцінювання, структури оцінки і порядку оцінювання підготовленості вступників.	
3.3.1	Правила/процедури визнання результатів навчання, здобутих за іншими ОП, не визначені.	
3.3.2	Правил/процедур визнання результатів навчання, здобутих за іншими ОП, не дотримуються АБО вони не застосовуються у випадку звернення.	
3.4.1	Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, у ЗВО не визначені АБО НЕ відповідають вимогам затверджені відповідним ЦОВВ Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.	
3.4.2	Правила / процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, не застосовуються у випадку звернення АБО їх НЕ дотримуються під час реалізації освітньої програми.	ні
	За Критерієм 3 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
-----	------------------	-------------

4.1.1	Методи, засоби та технології навчання НЕ дають можливості досягти цілей та здобути результати навчання за хоча б одним освітнім компонентом.	ні
4.2.1	У закладі вищої освіти не визначені правила та процедури інформування здобувачів освіти про: - конкретні цілі, що мають бути досягнуті за освітніми компонентами; конкретні теми, які будуть вивчатись; - результати навчання, які потрібно здобути протягом вивчення освітнього компонента; - критерії та методи оцінювання результатів навчання АБО під час реалізації освітньої програми їх не дотримуються (зокрема, здобувачі освіти не інформуються вчасно, відповідно до визначених у закладі вищої освіти правил і процедур).	ні
4.3.1	У процесі навчання за освітньою програмою взагалі НЕ використовуються інструменти, підходи та технології, які сприяють розвитку навичок дослідження.	ні
4.4.1	Зміст освітніх компонентів НЕ оновлюється з урахуванням сучасних наукових досягнень і практик, як наслідок, здобувачі освіти не отримують актуальні знання або навички, які відповідають сучасним тенденціям у відповідній галузі.	ні
	За Критерієм 4 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
5.1.1	Форми контрольних заходів, методи, інструменти, критерії оцінювання НЕ дають можливості встановити рівень досягнення здобувачем освіти результатів навчання для хоча б одного конкретного освітнього компонента або програмних результатів навчання загалом. Можливі прояви недоліку: - невідповідність форм контрольних заходів, методів, інструментів цілям та очікуваним результатам навчання освітнього компонента; - відсутність критеріїв оцінювання АБО невідповідність критеріїв оцінювання цілям та очікуваним результатам навчання освітнього компонента; - невідповідність рівня складності завдань (вимоги занадто високі або занадто низькі, що призводить до некоректного оцінювання рівня досягнення результатів навчання здобувачем освіти); - нечіткість, неконкретність та невимірюваність критеріїв оцінювання (що не дозволяє забезпечити об'єктивність).	ні
5.1.2	Інформація про контрольні заходи, методи, критерії оцінювання НЕ доводиться до відома здобувачів освіти у терміни, визначені правилами та процедурами у ЗВО (що не дає можливості здобувачам освіти чітко зрозуміти, у якій формі буде відбуватись оцінювання та що потрібно зробити, щоб довести, що результату навчання досягнуто).	ні
5.2.1	За освітньою програмою НЕ забезпечено форми атестації, визначені стандартом вищої освіти.	ні
5.2.2	ЗВО не аналізує, чи підтверджуються результати навчання здобувачів освіти результатами ЄДКІ, АБО не здійснює заходів для виявлення та усунення причин невідповідності.	ні
5.3.1	У ЗВО не визначено правила і процедури: - проведення контрольних заходів, виставлення оцінок, інформування про результати оцінювання (зокрема, заліково-екзаменаційних сесій); - ліквідації академічної заборгованості та повторного вивчення навчальних дисциплін; - запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час оцінювання; - оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження АБО вони не забезпечують захист прав здобувачів освіти у випадку необ'єктивного оцінювання або конфлікту інтересів, АБО містять суперечності, що призводять до неможливості їх практичної реалізації.	ні
5.3.2	Правил і процедур проведення контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів або порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження не дотримуються. Можливі порушення: - недоступність інформації про визначені правила/процедури для здобувачів освіти або викладачів; - вибіркове застосування правил і процедур; - незастосування процедур врегулювання конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів у випадку звернень (звернення відхиляються без пояснення причин відхилення, розглядаються із порушеннями).	ні

5.4.1	Нормативна база ЗВО не гарантує забезпечення академічної доброчесності. Можливі прояви: - відсутність локальних нормативних актів ЗВО або процедур забезпечення академічної доброчесності, необхідність яких встановлена чинним законодавством АБО Наявність у документах норм, які не відповідають чинному законодавству (зокрема встановлення відсотків допустимого плагіату); - у документах ЗВО лише декларативно продубльовано норми відповідних законів, але відсутні необхідні для практичної реалізації алгоритми АБО процедури містять суперечності, які унеможливають їхню практичну реалізацію; - порушення академічної доброчесності, виявлені ЕГ, не були виявлені ЗВО за допомогою визначених у ЗВО правил і процедур; - процедура встановлення факту академічного плагіату включає лише автоматизовану перевірку робіт за допомогою програмних засобів без аналізу робіт фахівцями з відповідної предметної області з урахуванням результатів такої перевірки, а рішення приймається виключно на основі результатів цієї перевірки.	ні
5.4.2	Визначених правил і процедур забезпечення академічної доброчесності у межах освітньої програми не дотримуються. Можливі підтвердження: - порушення були виявлені, але порушники не були притягнуті до академічної відповідальності; - наявні заяви (звернення, повідомлення) щодо ймовірних порушень академічної доброчесності (зокрема, зовнішні), які у ЗВО не розглядалися (були проігноровані), або розглядалися із порушенням процедур.	ні
5.4.3	Встановлено такі факти недоброчесності: - фабрикація або фальсифікація результатів опитувань, результатів контрольних заходів; - присвоєння текстів документів (локально-правових актів, робочих програм / силабусів, навчально-методичного забезпечення), копіювання текстів Відомостей про самооцінювання з акредитаційних справ інших ЗВО; - фальсифікація документів (зокрема, підготовка документів заднім числом); - надання завідомо неправдивої інформації щодо освітньої, наукової, творчої діяльності учасників освітнього процесу чи щодо організації освітнього процесу. - необ'єктивне оцінювання, зокрема створення різних умов для різних здобувачів освіти під час контрольних заходів (крім випадків забезпечення освітніх потреб осіб з обмеженими освітніми можливостями); надання неправомірної допомоги під час контрольних заходів; використання різних критеріїв оцінювання робіт одного типу для різних здобувачів освіти.	
	За Критерієм 5 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 6. Людські ресурси

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
6.1.1	Невідповідність кваліфікації (професійного досвіду - якщо ЗВО наводить його як компонент відповідності) викладачів освітнім компонентам, які вони забезпечують, з урахуванням вимог законодавства.	ні
6.2.1	Процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників відсутні.	ні
6.2.2	Процедур конкурсного відбору науково-педагогічних працівників не дотримуються.	ні
6.3.1	ЗВО не залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за освітньою програмою.	ні
6.4.1	Щорічне оцінювання/рейтингування науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО НЕ здійснюється або його результати не оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО.	ні
	За Критерієм 6 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
7.1.1	Наявне матеріально-технічне забезпечення НЕ дозволяє досягти результатів навчання за хоча б одним із освітніх компонентів.	ні
7.1.2	Є хоча б один освітній компонент, для досягнення результатів навчання з якого необхідне програмне забезпечення, але у ЗВО програмне забезпечення відсутнє АБО програмне забезпечення, яке використовує ЗВО, не дозволяє їх досягти.	ні
7.1.3	Заклад вищої освіти використовує неліцензійне програмне забезпечення АБО програмне забезпечення країни-агресора.	ні
7.1.4	Наявне навчально-методичне забезпечення не дозволяє досягти результатів навчання за хоча б одним із освітніх компонентів.	ні
7.4.1	Заклад вищої освіти не забезпечив організаційну або інформаційну підтримку навчання у дистанційному форматі під час його проведення.	ні

7.5.1	ЗВО не забезпечує реалізацію інклюзивних політик освітньої діяльності та безбар'єрного простору у своїх приміщеннях.	ні
7.6.1	Політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО не визначені АБО їх не дотримуються.	ні
	За Критерієм 7 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
8.1.1	Процедури розроблення, затвердження, моніторингу або періодичного перегляду ОП не визначені АБО їх не дотримуються.	ні
8.2.1	Пропозиції здобувачів освіти або органу самоврядування щодо освітньої програми та/або освітнього процесу не втілені у порядку і в терміни, визначені ЗВО, їх відхилення не обґрунтоване.	ні
8.2.2	Опитування з питань забезпечення якості освіти серед здобувачів освіти НЕ проводяться АБО проводяться, але отримана інформація не аналізується та не використовується.	ні
8.3.1	Пропозиції представників роботодавців щодо освітньої програми та/або освітнього процесу не втілені у порядку і в терміни, визначені ЗВО, їх відхилення не обґрунтоване.	ні
8.5.1	Система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявляє або не усуває виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Методика встановлення для 8.5.1. Для кожного із виявлених суттєвих недоліків за Критеріями 1-7, 9, 10 встановити, чи виявила його СВЗЯО та як на нього відреагувала. Системні інституційні проблеми є суттєвими недоліками СВЗЯО.	ні
8.6.1	ЗВО НЕ аналізує результати зовнішнього забезпечення якості (попередніх акредитацій освітніх програм) за галуззю знань у закладі вищої освіти АБО не враховує їх і не надає цьому обґрунтованих пояснень.	ні
	За Критерієм 8 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 9. Прозорість та публічність

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
9.1.1	Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу не визначені АБО недоступні для ознайомлення.	ні
9.1.2	ЗВО не забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до вимог Закону України "Про вищу освіту" (стаття 79).	ні
9.3.1	ЗВО не оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти тощо).	ні
	За Критерієм 9 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	

Критерій 10. Навчання через дослідження

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ЕГ
10.1.1	Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми НЕ забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань) або НЕ забезпечує володіння методологією наукової чи педагогічної діяльності.	
10.2.1	Напрямок дослідження хоча б одного із наукових керівників НЕ відповідає науковій діяльності його аспіранта (ад'юнкта).	
10.3.1	ЗВО не здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі.	
10.4.1	Відсутність організаційного та матеріального забезпечення можливостей здобувачів вищої освіти для проведення наукових досліджень й апробації їх результатів.	
	За Критерієм 10 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку	